

مثث

لیکوال
مقتصد ستیری

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم ..... مثلث
ليکوال ..... مقتصد ستړی
خپرونکی ..... فکر نو ادبي فورم پښين
چاپ شمېر ۵۰۰
پښتۍ ..... نوید اړين
د چاپ کال ..... جنوري ۲۰۲۱
چاپ ځای ..... لاهور

د کتاب موندلو درک

کابل ... د شال اداره
کندهار ... مطالعه کتاب پلورنځی
کوټه ... تکتو کتاب کور

عرض

مثلث د حالاتو څرگنده نامردي را په گوته کول غواړي، تر څو پوه شم چې داهرڅه زما د خپلې بې غوري پایله ده.

د نن او پرون په کش او گير کې راگير سترې ځان مې د مرگي په کوڅو قدم وهل پيل کړي او اوس تر لمرختو، لمر پرېوتو ته ډېر خوشبينه وي، زه نه پوهېږم د تقدير فيصلې به دا وي او که ما خپل تقدير د بې غوره تدبير په لاسونو کې اچولی دی.

په يوه درنه او وحشتناکه شپه کې ساه اخلم، دا يو ډېر عجيب حالت دی، زه مې دخپل قبر نندارې ته ولاړ يم، يو څو نامعلوم افراد زما په اندامونو خاوري اړوي او په همدې توگه غواړي زما له ژوند څخه خپل غچ واخلي.

مقتصد سترې

د کابل باغوره ښار

۱۳۹۹ کال نامعلومه نېټه

زموږ لپاره به ښه دا وي چې تر خپل مرگ مخکې ژوندي او چمتو ووسو او دا به رښتيا هم ډېر خونډور مرگ وي چې انسان يې له راتگ وړاندې ژوندی وي .

همت دا خبرې په ډېر ژور انداز سره تکرار کړې او بيا يې د ايمان لاس په لاس کې ونيو او زياته يې کړه:

_ گوره جانانه ! موږ تقريباً په ژوند کښې درې ځله مرو، لومړی دا چې مرگ ته پيدا سو، دوهم دا چې ناهيلې کېږو او دريم هم د ناکامۍ او ډار نوم دی چې موږ وژني.

_ دا خو زه هم منم چې له انسان پرته بل هيڅ داسې مخلوق نسته چې له ژونده يې زړه تور سوی او ځان يې وژلی وي، البته زه بيا دا وایم چې د ځان د وژلو لپاره به مناسبه واقعه کومه يوه وي، خو ځان وژنه به يقيناً يوه زبردست او خونډوره تجربه وي؟!

د منټو "خودکشي" له لوستلو وروسته دا راته مالومه شوه، چې ځان وژل آسانه دي او د شرمندگۍ بهترين مثال دی، د زهير باچا خبره " ژوند ازغن بار دی او ښاغلی څوک به يې په لوڅه شاوړي " د ځان وژني لامل بېل بېل کېدلای شي، خو غربت او بې وسي هم ځان وژني دي. باچا يو بل ځای هم دا خبره ياده کړې چې "منټو هم خودکشي وکړه؛ د ده فطرتي مرگ نه وو او بيا خودکشي هم غير فطري عمل نه دی، ولې طبيعيت هم د فطرت تابع دی. داسې ډېر مثالونه سته چې مشهورو خلکو د نجات اخري پر او په خپله د ځان ختمېده وگڼل، صادق هدايت د Blend owl يا ږوند بوم ناول له ليکلو وروسته د نيويارک د يو هوټل په باد پکه ځان راځړوند کړ، خلک وايي دا يې ځکه وکړو چې هدايت د ډېر شهرت او مقبوليت څخه تنگ راغلی و، لاکن زما په فکر هدايت د

خمپني د ړندو مقلدينو گواښونو ځان وژني ته آماده کړ؛ ځکه هدايت تخيلي انسان و او تخيلي انسان ډېر حساس وي. "

همت بيا ورغبرگه: جانانه!

_ دا هم بايد وويل سي چې ځان وژنه شرط نه ده، زه تر دې وړاندې خو شو واره وژل سوی يم. په ژوند کې ډېر داسې وختونه راځي، که انسان ژوندی هم وي وژل سوی وي.

په واقعيت کې د ژوند هره لمحۀ ځان وژنه ده. د قوي اعصابو او کتابونو سره تړلي خلک دا د زهر و گوت قبلي او ځان وژني پورې يوه ترخه خندا کوي. د سبا په هيله ژوند تېروي.

دا وخت د شپې دوولس بجې وي، چې همت او ايمان په خبرو بوخت و، ايمان په ډېر خوند، خوند سره د شنه چای تاوده غړپونه ترستونې تېرول.

_ څه ډول بايد فکر وسي، هيڅ نه ارزي، ژوند د يو بدبخت تخم له دانې را ټوکېدلی دی، موږ له بيکاره تخم څخه د ښو حاصلو تمه لرو. دا هيڅ امکان نه لري؛ نور لاناور خو زه د خدای په دې خبره پخه عقیده لرم چې يوه ورځ به ورسره مخامخ کېږو او حساب به ورکوو، ددې حساب، کتاب نتيجه به څه وي! په دې مې چندان زړه نه پاکېږي.

_ که چېرې زه او خدای يو بل ته مخامخ سو، فوراً همدا پوښتنه کوم چې دومره مغرور او پر ځان مټين ولې وي؟

ايمان وويل:

_ کيدای سي دی ځکه په ځان دومره مټين دی چې د قدرت خاوند دی، خو دلته سوال دا پيدا کېږي چې د بنده په حق کېنې تل ناخبره اوسېدلی، نو د بنده يواځې، دا حق و چې دنيا ورته جوړه کړي؟ نو که د بنده يوازې او يوازې دا حق و چې دنيا ورته جوړه کړي نو بيا يې د بخت کيسه څنگه رامنځ ته کړه، زه په بخت او تخت دواړو يقين لرم، خو زه

مې خپل بخت د خدای په لاسونو کښې نه وینم، زه هر وخت دا خبره کوم چې خدای یواځې په همهغه چا مهربان دی چاته چې یې وړپام دی.

او بیا خدای ځینې بندگان هم داسې پیدا کړي چې تر ده څو چنده په ځان مټین او مغرور دي، کټ مټ همداسې، هیڅ د چا زړه ته نه گوري، زه په دې ښه پوهېږم چې د زړه کار یواځې وینه پمپ کول دي خو له مینې سره خامخا څه ناڅه تار لري. انسانانو ته خدای عقل ورکړی، خو دومره هم نه چې د عرش لاره پیدا کړي.

دا طاق ورو ورو وټکېده، چې همت غوښتل ورو ولاړ شي، ورو له هغې خوا راخلاص سو، د دفتر ساتونکی و، سگرېټ یې غوښتل، هغه سگرېټ ورواخیستل او ووت، له دې سره سم ایمان هم سگرېټ بل کړ، یو تریخ دود پورته کېده، تمامېده.

_ د سبا لپاره پلان څه دی، باید چیرته لاړ سو؟
 همت ځواب ورکړ:

_ د سبا اټکل د موسم له اړخه آسان دی خو د قسمت په دې برخه کښې څه ویلی نه سم؛ خدای نه راضي کېدونکی څوک دی او که راضي هم سي هغه بیا د شیطان وس ورباندې بر وي او له شیطان سره د خدای هم تر وس تېره ده.

_ دا ښه ده چې د خدای تخت مو پر ځمکه چیرته نه دی، یو چا خو به په کاڼو ویشتلې وای، دا څنگه کیدای سي چې چاته یې زړه سي، له ازله سمه برخه ورکوي او که چاته یې زړه نه سي نو هیڅ. بخت یو خیال دی چې زموږ په روح کښې کرل سوی، په قسمت او دې ته ورته نورو شیانو باور کول یوازې یو مذهبي اړخ درلودلی سي، خو زما ورباندې هیڅ زړه نه پاکېږي.

هغه څه چې زما ورباندې یقین کېږي هغه شیطان دی، شیطان یو

خوندور حقيقت دی چې د گناه تله يې درنه کړې ده، گناه هغه څه ده، چې زموږ زړه ورباندې مينځل کېږي، يانې دا هم يو حقيقت دی چې د منلو وړ گرځېدلی، هر څومره گناه چې کولای سې کوه يې دوزخ درته سترگې په لاره دی، خو د ثواب او جنت نه کوم معيار شته، نه مقدار. ايمان ورغبرگه کړه:

_ د نشې او تماشې ياران يا د خدای يا د شيطان تحفه وي، پر ما يوازې د شيطان لورينه ده، ځکه خو د خدای له عظيمې او مهربانې تحفې بې برخې يم.

او پسې زياته يې کړه "اذيت يې لوی اذيت." همت وويل:

دانو د ثواب او گناه ترمنځ د يو خوندور جنګ پيل دی، گټونکي يې يواځې او يواځې هغه شوخ او کرار څوک کيدلی سي چې لا تر اوسه يې د برېښنا په تارو گوتې نه وي وهلې، اوس به هغه د ال فرعون کيسې هم کومه خاصه فايده ونلري دوزخ شرمنده بولم.

د ايمان سترگې خوب درنې کړې وې، پخپل ځای کې وغزېد، د ناشناس غږ، ورو، ورو له ځان سره د خوب نړۍ ته يووړ.

ايمان له وخته وينس و خو د همت له غږ سره سم يې ځان غلی کړ، هغه ژر ژر خبرې کولې، هله! هله! پورته شه تا خو ويل بايد چيرته لاړ شو، که څه هم جمعه ده، خو بيا هم ناوخته ده، لمونځ دي هم قضا کړ. بيخي ډېرې نارې مې درباندي وکړې، ويده شوی وې هله نو پورته شه!!

بيا يې په ميز پرته د کابل چاپ ورځپاڼه ور پورته کړه "ولسمشر

غني: ۴۰ کاله نړيوالې ټولنې د سولې له حق محروم ساتلي يو. " له ځايه پاڅيد او د ايمان په مخ يې له گيلاس څخه سرې اوبه ورڅنډ وهلې، هغه يو دم راکېناست او وې ويل:

ياره جانانه! خوبونه مو يواځې تر سترگو پټولو محدود دي، زما په څېر ډېر نور څوک به هم وي چې د سوي غونډې په رڼو سترگو خوب ويني، مونږ دا د مجازي خوبونو عادت اخيستي يوو، حقيقت ته مو ورپام نه دی؛ نن څوومه ده يو خوندور خوب بې خوبه کړی يم خو آیا دا به رښتيا شي! که لکه د نورو هغو به د تور او سپين فلم په څېر يو خيال پاتې سي!؟

_ دا به وخت فيصله وکړي هله نو ته اوس پورته شه ناشته تياره ده.
_ خو خبره دا ده چې وخت او بخت هميشه زما په حق کښې گوتې وهي، کله يې هم په ښه زړه خپل حق رابښلی نه دی.

همت وويل، مطلب؟

- مطلب دا چې د سولې بهير له ډېرو هلو ځلو وروسته هم دا مهال کوم ځانگړی لوری نه لري.

څه کم لس بجې وې، بيخي ناوخته وه، پرته له دې چې نور څه ووايي، ايمان او همت په پټه خوله ناشته وکړه، د باندي راووتل او د ميوند ليدو ته روان شول، د ورځنيو فعاليتونو او کړو وړو اکثریت پرېکړې به يې په ده کولې، ټولو ته خورا ډېر نږدې او گران ملگري و.

لاره کې بيا د دوی بحث د سولې په روان بهير و، ايمان د همت د يوې خبرې په ځواب کې وويل: د قطر وروستۍ ناستې نه پس د سولې د بهير د بري په صورت کې د موقت حکومت جوړول تر ډېره د ولس او سياستوالو تر منځ د بحث لامل گرځېدلی، خو د موقت حکومت طرحې زموږ تر منځ د نويمې زيږديزې لسيزې په پيل کې د مجاهدينو د تنظيمونو تر منځ جوړ د موقت حکومت او له هغه وروسته خونړيو

کورنیو جگړو غمجنې خاطرې را ژوندی کوي، ځکه د زړه ښه کېدو وړ نه ده.

همت ورغبرگه کړه، دا خو پرېږده بل لور ته بیا سیمه ییز لوبغاړي لکه روسیه او پاکستان د خپلو سیاسي موخو تر لاسه کولو لپاره مندې ترې وځي.

د غرمې ۱۲:۰۰ بجې دي خو د میوند په کوټه کې لا اوس هم تیاره جوړه ده، پر دې کش دي او همدارنگه یو تریخ د سگرېټ لوگی.

زه خو وایم نن باید یو داسې ځای ته لاړ شو چې هلته هم خواړه وخورو او هم یوه ارامه فضا وي نن مې همداسې یوڅه ته زړه شوی، میوند وویل.

په موټر کې کېناستل او له یو څه شېبې وروسته په "سوپر شینواري" کې وو.

او هو دا خو بیخي زبردست، پدې شرط چې خوندور خواړه ولري، خوراک یې راوغوښت، یو دوه کاشوغې سوپ مې خوړ چې ملګري مې غبرګر، مچ!!!

دهمت په پیاله کې مچ و، میوند وویل کوم توپیر نلري، نوشجان...
_ نه یار بیخي چټل دی، مچ یو ډېر چټل...، په حقیقت کې هغه له هر ګام سره یوه باکټریا لېږدوي، تر اوسه پورې به بیخي کم داسې څوک وي چې له مچانو څخه یې کرکه نه کېږي، چیرته چې کثافات موجود وي هلته به مچ هم خامخا په یوه نه یوه طریقه ځان ور رسولای وي.

ایمان ویل:

_ زموږ شاوخوا هم داسې ډېر مچان شته، چې پاكو ذهنونو ته يو ډول خيرون وايروسونه لېږدوي، همدا وجه ده چې په ځينو اسانه مسايلو كښې د شك او تور گمان تر منځ راگير يو، موږ مخكې له دې چې ځان له ذهني ناروغيو وژغورو بايد له خپل شاوخوا هغه كثافات لرې كړو چې مچان ورباندې بوږنېږي.

بس په نه خبره يې ډوډۍ پرېښوده او د باندې راووتل، له يو بل دوكان يې د خوراك، خښاك شيان راواخيستل؛ په ښار كې ورو، ورو روان وو، ميوند په تلو، تلو كې يوه نوې خبره وكړه، په رب مې دې قسم وي، داسر ك به يوه نه يوه ورځ زموږ په وينو رنگ شي؟ همت ورغبرگه كړه، هو كه تا همداسې ډرايوينگ كاوه نو حتماً... نه زه دانه وايم، زما مطلب دا دى چې مخالفين مو هره شېبه څاري او دا ځاى تر نورو هغو زيات خطرناك دى.

په كومه گنا؟!

همدا چې هر څوك ددې هيواد د يو روښانه راتلونكې فكر لري وژل كېږي به، كابل دا مهال د ځوانانو په يوې قتل گاه بدل شوى، هغه ورځ دې وليدل چې د سولې ارزښت تر عنوان لاندې ليكچر مې وړاندې كړ څومره زنگونه يې راته ووهل.

دښمن مكار دى هم چالاك دى، د كور په تالى خټو مې د سر سړي په چاڼ، چاڼ اخلي، خو زما د قام سړي به بيا هم سنگر ته نه پرېږدي. اوس مو د شعور سزا سنگسار راته ټاكي، دا ځكه چې موږ د مشالونو په وژلو چوپ پاتي شوي يوو.

همت زياته كړه:

زه له طالب يا كوم بل چا څخه دومره وېره نلرم، څومره چې له همدې خپلو ملگرو لرم، كوم چې په غونډو او فكري فعاليتونو كې راسره برخه اخلي.

ایمان وویل:

د خړ او برگ دواړو سر ونه د یو او بل په اخورونو کښې دي، دوی په فطري ډول دې ته جوړ دي چې یو بل وزغمي، دلته د رنگونو تفاوت شرط نه دی؛ بلکې حقیقت دا دی چې دوی څنگه یو روڼ اصلیت ته تاوان ورسوي، زه دانه وایم چې ښه او بد نشته، خبره داده چې هر یو یې خپل رنگ په سم ډول سر ته نه شي رسولی، ځکه خو د روڼ اصلیت د بدرنگۍ لامل وگرځي.

درې واړو په یوه داسې ټولنه کې په رضا کارانه ډول د خلکو فکري او شعوري بیداري ته کار کاوه، چې هرڅه یې د مذهب تر دایرې محدود خو له بیخي زیات افراطیت سره پرمخ وړل کېدل او هره هغه خبره چې د پوهې او حقیقت په بنیاد به وه، کفر گڼل کېده.

۲۸ اسد چې د هیواد د خپلواکۍ له ورځې سره برابره ده، نن ورځ بیا هم دوی یوې غونډې ته روان وو، چې په لاره کې ورباندې ډزې وشوې، که بخت یې زورور نه وای بچ کېدل یې که ناممکن نه و، مشکل خو به ضرور و.

امنیتي سرتېري په خورا حوصله مندی سره دوی ته ډاډ ورکاوه او ورته ویل یې:

د گوتو په شمار څو وحشي کړۍ ددې خلکو حوصلې نشي وژلې، موږ ددښمن په وړاندې کمزوري څوک نه یوو، ژوند کوو او نورو ته مو د ژوند کولو موقع ورکړې ده.

ایمان د سرتېري په ځواب کې ورغبرگه کړه، تاسو یاست چې موږ یوو، دا ښکاره خبره ده، چې زموږ په ژغورولو کې لومړی خدای او بیا

تاسو ونډه واخيسته، ستاسو شهامت ته سلام!

او هو هيله كوم اجازت راكړئ موږ د خپلواكۍ د ورځې په اړه جوړې شوې غونډې ته روان يوو بايد ژر ځانونه ورسوو دا ډېره اړينه ده.

غونډه پيل وه، دوى يې په جريان كې تالار ته دننه شول، دا وخت يوه دنگ ځوان په سټېچ داسې وينا كوله:

"د خاورې او د خلكو د دښمنانو په وړاندې د خپل مظلوميت اظهار د دښمن ځناور توب په شعوري توگه منل دي، خو د دښمن په سترگو كې سترگې اچول مزاحمت دى او وحشت ته يې وحشت ويل په كار دي.

يو څه وخت او كار لا نور هم غواړي چې دا په ذهن پرانده خلك بينا سي، اوس هم دلته يو څوك شته، چې پر دى مفكوره پر مخ وړي او د دوى په وړاندې حقيقت بيانول ناداني گڼل كېږي."

هغه زياته كړه:

زموږ نظر نن هم روښانه دى او پرون هم ټولو ته څرگند و، «تر څو چې پښتانه له فكري پلوه بيدار او له ذهني غلامې څخه خلاص نسي د سيالانو سيال نشي گرځېدلى.»

هغه په خورا خوندور انداز كې خپلې خبرې ورونغښتې او له سټېچ څخه راكښته سو، وياند ټولو نورو هغو راغلو ميلمنو ته ښه راغلاست ووايه چې همدا اوس تالار ته دننه سوي وو...

ورپسې يې ايمان سټېچ ته وېاله:

څوك شته چې تر دې مشعلونو خادر وگرزوي او د تور شمال مخه ونيسي، چې دا ډيوې مړې نسي. لمر او سپوږمۍ په ژوند باندې وړيا رڼا او تودخه خرڅوي، د كایناتو انسان او خداى تر منځ چې كومې اړيكې دي. دا ټولو ته ښكاره دي. انسان د دې حق لري، چې د خپل خداى په لټون پسې د كایناتو په رگونو كښې ننوزي، حقيقت به هر وخت

حقيقت وي، حقيقت هيڅکله پتيدلی نسي.

په تالار کې چوپتيا وه، ټول د ايمان خبرو ته په حيرانتيا غوړ وو؛ زمونږ خپلواکۍ په وينستيا او فکري بيداري پورې اړه لري. کله چې مو ځانونه بند او فکرونه ازاد کړل. بيا کولای سو چې په ارامه سره الوت وکړو، ژوند وکړو او د پرمختگ په لور گامونه واخلو. هيڅ يو هيواد تر هغه وخته پورې ازاد او خودمختار هيواد نسي کيدای، ترڅو خلک يې له ذهني غلامۍ څخه خلاص سوي نه وي.

دا هيواد په مونږ حق لري، مونږ ته پکار ده چې هيواد ته کار وکړو، لږ تر لږه د خپل هيواد درناوی وکړو او د هغه پر ضد د منفي تبليغاتو مخنيوی او په وړاندې يې نيغ په نيغه ودرېږو، په سياسي گوندونو کښې چټل فکرونه سته، چې د خلکو له سپېڅلو احساساتو ناوړه گټه پورته کوي. همدارنگه شته ځينې ناولې کړۍ چې په يوه نه بله پلمه هيواد او خلک تخریبوي.

تالار چک چکو واخيست ...

هغه په ډېر جدي انداز خبرې کولې؛

حکومت او چارواکي تر خپله وسه پورې د يوه يو چا او ياهم يوازې او يوازې د خپل ځان په مذهب وي، عموماً مور ته د ملي گټو ته ژمن پاتې کيدو درس هغه چا راکړی کوم چا چې تر ننه ملي گټې په پوره مانا پېژندلې نه دي، هر هغه څوک چې د ملي گټو په اړه غږېږي، د پالنې او هغو ته د ژمنتيا خبرې کوي. پخپله غل دی، ولې دا د هيواد په هر وگړي فرض ده، چې تر خپلو گټو پرمه يې بايد ملي گټې په پام کښې ونيسي او هغو ته ژمن پاتې شي.

تالار کې بيا هم شور او چک چکو زور ونيو...

ايمان د مننې تر څنگ خپلو خبرو ته دوام ورکړ؛

له خپلواکۍ پرته ژوند ستونزمن دی، پرته له هغې مونږ وگړي له

هیڅ سره برابر، سترې، ستومانه، نا هیلي، او له هرڅه څخه لاس مینځلي به ناست یوو، زموږ د زړونو تودوالی په خپلواکۍ کښې نغښتی، موږ باید په دې پوه سو چې له هیواد سره مینه د ایمان برخه ده، او هر هغه څوک چې له خپل هیواد سره مینه نلري، د کامل ایمان څښتن نشي کیدی، زموږ عزت او ناموس د سپېڅلي خاورې په ساتلو کښې دی، که هیواد او خاوره مو خوندي وي. ناموس مو خوندي دی او کنه ...

دا ددې هیواد غږ دی، دا د شاه غازي آمان الله غږ دی. دا بدرگه کړئ او وویاست:

زه یو ازاد او خپلواک وطن یم، خپلې رایې، خپل جمهوریت، خپل ولسمشر، خپل پارلیمنټ، ادارې، لویه جرگه، او هر هغه څه چې لرم، چې د یو ازاد، خپلواک هېواد لپاره ضروري دي.

کله چې غونډه پای ته ورسېده، یو ښاغلی یې څنگ ته راغی او ورته وې ویل، ته هیڅ ښه نه کوې، که دا فعالیت همداسې دوام ولري پایله به یې ښه نه وي، اوس د داسې خبرو کولو وخت نه دی.

ایمان په پټه خوله ترې روان شو او له ځان سره یې وویل:

– کیدای سي زه ملامت یم یا که ووايم هو زه ملامت یم بیا هم سمه ده، ځکه چې ملامت یم تاته او ددې خلکو په وړاندې؛ د سترگو رڼولو حق نلرم. ژبه مې په ستونې پورې تړلې ده، چينغې مې په مری کښې غوټه دي او همدارنگه د عقل تر وس تېره ده، د فکر ساه ختلې یواځې او یواځې تور گمان دی چې خبرې یې اورېدل کېږي، غږ یې بدرگه کېږي.

پام وکړئ یو تازه خبر ته!

راپورونه وایې چې تېره شپه نامعلومو وسلوالو یو تن ځوان په خپل کور کې وژلی دی، ویل کېږي دغه ځوان په ښوونځي کې استاد و او وخت ناوخته یې په مدني او سیاسي فعالیتونو کې هم برخه اخیسته. د تلویزون په پرده د همغه ځوان انځور و چې تېره ورځ یې د خپلواکۍ جشن غونډې ته وینا کوله.

میوند اخ کره، اخ خدایه اخ

دښمن تل د حقیقت غږ خاموشه کول غواړي، دوی که هر څومره له تشدد او وحشت څخه کار واخلي بیا هم یو رښتونی او حقیقي غږ خاموشه کولای نه شي، بلکې لا زیات به بدرگه کېږي، دا ډول کړنې یوازې او یوازې د دوی په ناکامۍ دلالت کوي.

ایمان چې دا وخت بیخې غلی ناست و او ځان یې په کتاب بوخت ښود د خبر په اورېدو یې داسې ژر کتاب کېښود او اه یې کړل؛ د انسان په جامه کې پټ له وحشي ځناورو څخه نور نو د څه تمه کیدلی سي؟! خو همدا چې د انسانانو وینه وزېښي او د ماشومانو له ژړا خوند واخلي.

همت دتلویزون کانال بدل کړ، خبر و؛ «افغانستان کې سوله د پاکستان او سیمې په ګټه ده»

تلویزون یې بند کړ او له ولاړېدو سره سم یې وویل:

. افغانان او بیا په خاصه توګه پښتانه په تاریخي او مذهبي حواله داسې ګونګ پاتې سوي دي لکه هیڅ شی چې یې تر اوسه نه لیدلي او نه هم اورېدلي وي. دا دومره وحشتناکه کیسه تمامېدلی سي، چې په هیڅ ډول به د راتلونکو نسلونو لپاره د زغم او حوصلې وړ نه وي، لاکن په لاس به هم څه نه ورځي، متل دی چې تر ورځ تېري او به بیرته نه راګرځي.

خو بيا هم ددوی خپل تصميم ونيو او ځوان ته يې د عدالت غوښتنې لاريون راوباله، ملگرو ته يې زنگونه وکړل او په ډېر کم وخت کې هرڅه آماده هم شول، د لاريون ترسره کېدلو وروسته خپلې کوټې ته راغلل، يو بل ملگری يې هم ورسره و، د چای څښلو پر مهال هغه دا خبره وکړه، تاسو په رښتيا سره هم هيڅ ښه نه کوئ، ددې ټولني له دود او دستور سره په تضاد کې روان ياست .

ایمان ورغبرگه کړه:

زه په دې ښه پوهېږم چې زما ددې تور بې خونده حالت لامل څوک دی، مگر بيا مې هم په خوله لاس نيولی، د ژوند کولو حق غواړم او دا حق بايد راکړل سي .

سمه ده زه به هيڅ هم نه وایم څوک په چاڅه کار لري؟! هرڅه چې کوي کوه يې.

خو دا نو بيا څه مانا چې ستا کړنې ددې ټولني له دود او دستور سره خلاف دي، رواج د اسلامي دين زېږنده نه ده او همداروا جونه دي چې په مونږيې د مذهب دايره تنگه کړې ده .
همت زياته کړه:

هر کله چې انسان خدای او ځان د مذهب له دايرې د باندې د خپل فکر په ازاده فضاء کې وپېژني، ځان او خدای درک کړي بيا يو کامل انسان کيدلی سي، پښتانه چې په فکري توگه د مذهب په دايره کې زندگی کېږي او زندگی شوي دي اوس هم لا پدې توانيدلي نه دي چې خپل خدای او ځان وپېژني، که وي هم نو ډېر کم پښتانه څوک به وي. پښتانه چې د وينې فکر خاوندان دي، په غير مستقيم ډول له فکري بيداري څخه لري ساتل سوي دي، د مذهب په نوم افراط ورباندې تپل کېږي، هغوی چې ځانونه يې وپېژندل د خپلو گټو لپاره په پښتو او پښتنو کې د وينې فکر مشالونه او ډيوې وژني .

ایمان په ډېره نرمه لهجه خبرې پیل کړې:

موږ باید پدې پوی سو چې په رڼو سترگو ږانده یو او تر خپل کور پورې یواځې هغه لار راته مالومه ده چې ورباندې تگ راتگ کوو، او دا ډار راسره دی که یو قدم ها خوا یا دې خوا ته کېږدو خپله لار به ورکه کړو. لاکن داسې نه ده څنگه چې فکر کوو، که موږ په همدې لاره شا او خوا ته سترگي واپروو ډېر څه لیدلی او پیژندلی سو.

دا وخت میوند هم له حمامه راووت، په داسې حال کې چې ویښتان یې ښخول په خپل ځانگړې طنزیه انداز یې وویل:

افغانان په یوه بله پلمه ځپل سوي او د تعلیمي او ښوونیزې برخې څخه لري ددې لپاره ساتل سوي دي چې په فکري توگه ږانده، کاڼه سي، دلته له ملا څخه دا پوښتنه کول کفر دی چې (جنت ښه دی که فاريس؟) د ملا خپل اولادونه په لندن او فاريس کښې زده کړې کوي او زموږ اولادونه جنت ته لېږي که جنت تر فاريس ښه دی نو ولي ملا خپل زامن او لوڼي جنت ته نه لېږي؟! .

خو اوس دوی دا وایي چې د هیواد اشغال دی؟

عجیبه ده زه خو بیخي حیران پاتې یم دا څه احمقوتوب دی؛ افغانستان ته د شوروي ځواک له راتگ سره ښوونځي، پلچکونه، لویې لارې، تعلیمي او د بیارغونې ادارې او ان تردې چې جوماتونه کافر سول، د جهاد په نوم د ورانۍ پروژې پر مخ یووړل سوه او همدا تر اوسه پورې دوام لري، نن همغه سور ځواک په پاکستان کې فوځي تمرینات کوي لاکن په سوالیه نظر کوم چا ورته وکتل؟!

میوند زیاته کړه:

ټرمپ سعودي ته ولاړ، د کعبې امام د نوموړي راتگ او ناسته د خیر او برکت ناسته وبلله، په افغانستان کې د امریکا څخه په مرسته اخیستلو افغانان کافران کېږي او وژل کېږي، دا اودغسې نورې ډېرې

خبرې سته هغه پخپل ځای خو له دې وروسته به "ټرمپ" حاجي ټرمپ حاجي صاحب وي.

ټولو په يو ځايي سره وخنډل ...

او بيا همت وويل:

د بنمن د خپلو گټو او برياليتوب لپاره زموږ د هيواد ځوان نسل خپل ذهني غلامان گرځوي، دوی تل هڅه کوي هغه کسان راڅخه واخلي چې په فکري او شعوري برخه کې تر نورو شتمن وي، د حقايقو په لټه کې وي، او همدارنگه هغه مشالونه مو وژني چې د خپل وينې عقل په رڼا کې د تور او سپين څپر نه کوي.

موږ به زرگونو زړور، باشعوره ځوانان او پېغلې د مذهب تر نامه لاندې د افراط په رسۍ کې زندۍ کړل.

افراطيت په افغانستان کې د عقيدې او اعمالو له لحاظه ستونزې جوړې کړې دي همدا وجه ده چې بې ځايه قتلونه کيږي بښځې سنگسار يږي، ډيوې او مشالونه وژل کېږي.

د هيواد او خلکو د بنمنان له مذهب څخه په استفادې د ځان او سياسي گټو لپاره په حقيقت سترگي پټوي، د هغو کسانو لاس نيوی کوي چې په ذهن رانده دي او په رڼو سترگو قضاوت کوي.

او دا بايد ومانو چې، د اسلام دين وحشت نه دی؛ بلکه د تروريزم پر خلاف، د سولې، عدالت، ريښتنيوالي، فطرت، عقل او تفکر يو بشپړ دين دی، دا بايد څرگند شي چې د ظالمانو او سرکښه خلکو د حاکمانو او همدارنگه د هغو سياسي مذهبي گوندونو په وجود کې چې په غير مشروع ډول د ډار او افراطيت په وسيله پر خلکو، قومونو، ټولني او قانوني دولتونو د قبضې او تسلط لپاره په تاوتریخوالي لاس پورې کوي او د خپلو جنايتکارانه موخو لپاره ملتونو او ټولنو ته مادي او معنوي تاوانونه رسوي.

دا تورمخی سیاست او سیاسي لوبه په دې نه ارزي چې سپېڅلی دین ورپسې یاد کړل شي؛

سیاسي گوند مشران ځان د هیواد نه بولي، هیواد د ځان بولي، تل تر هیواد او ملي گټو وړاندې د ځان په غم کښې وي .

او همدارنگه سیاسي گوند مشران تل په خوږو خبرو او ژمنو سره ځان تر یو ځایه رسوي، کله چې په ارامه څوکی کښېناستل خپله تنده د ولس په وینو ماتوي، ډېر کم داسې څوک به پیدا کېږي چې له خپل ځان سره، سره د هیواد او خلکو غم ورسره وي، ماته تر ولسمشر او ټولو گوند مشرانو هغه یو عسکر غوره دی چې ددې وطن د خاورې او ولس د ساتنې لپاره په اوږي کښې تاوده لمر ته او د ژمې په یخنی کښې وږی، تېری په پوره ایماندارۍ سره خپله دنده ترسره کوي .

ولسونه چې خپلې وږې، تېرې ورځ اخیستي وي په ښو سترگو منزل کوي، په هر نوي گوند او گوند مشرانو باور کوي. که څه هم تردې وړاندې پخوانیو چارواکو ددوی ټوله شتمني له ځان سره وړې وي . که د کوم هیواد ولس او چارواکې دواړه ځانونه د هیواد وبولي، ترځان هیواد او ملي گټو ته ژمن ووسي په رښتیا سره چې دوی به د یو خوښ، کلک، شتمن او خپلواک هیواد اوسیدونکي سي .

موږ لا اوس هم که چا وویل ” تو غوږ دې سپي یووږ ” ددې پرځای چې غوږ ته لاس وروږو په سپي پسې منډي وهو .

او هو په دانیمه شپه د چارنگ کپډلی سي؟! همت کتاب کېښود، له ځایه پاڅېد، موبایل یې راواخیست او ځواب یې ورکړ، سلام! همت یم څوک یاست او څه خدمت مو کولای شم؟

زه پوهېرم چې څه خدمت نشې کولای، که خوښېږي دې ژوند وکړې نو په کوچنۍ خوله لويې خبرې مه کوه... هغه په دروند غږ خبرې کولې او په لهجه کې يې زور ښکاره کاوه، همت ځواب ورکړ:

ته غواړې څه ووايي؟ اخبر څه خبره ده ستا مطلب څه دی؟ له هغو کسانو لرې ووسه، که داسې نشې کولای نو خپل مرگ ته دې چمتو شه... د خدای په امان!

د همت له سترگو خوب وتښتېد، هرڅومره اړخونه يې چې بدل رابدل کړل، بيا هم ترسهاره اندېښنو خوب ته پرېښود. له ځايه پاڅېد او د هغه سمینار لپاره يې تیاری ونيو چې سبا ته په ولایت مقام کې "د بشري حقونو د نړيوالې ورځ" تر عنوان لاندې جوړېده.

ایمان او میوند ته يې زنگونه وکړل، درې واړو ناشته د ښار په یوه هوټل کې وکړه او له هغه وروسته د ولایت مقام په لوري روان شول. غونډه پیل وه، درې واړه د میوند د ناوختی له امله لږ څه ځنډېدلي وو، کله چې تالار ته دننه شول، ویاندوی ورته ښه راغلاست وویل او ددوی درې واړو یې ځانگړې مننه وکړه.

دا وخت په افغانستان کې د بشري حقونو د کمیسیون یو غړي په سټیج بیانیه ورکوله "افغانستان کې د جگړو او تاوتریخوالي له کبله بشري سرغړونې شوې"

د افغانستان د بشري حقونو خپلواک کمیسیون د افغان جگړې له ښکېلو خواوو غوښتنه کوي چې جگړه او وینه توپیدنه بس کړي. او پسې زیاته یې کړه، د افغانستان د جگړې د ختمولو ارزانه لاره بین الافغاني خبرې دي، او پکار ده چې موجوده لاسته راوړنې د سولې په خبرو کې قرباني نه شي.

بیا یې د سولې په خبرو کې د جگړې د قربانیانو، ښځو او ماشومانو د حقونو په ساتل کېدو ټینګار وکړ.

تر هغه وروسته ویاندوی د همدې ولایت د جنرل امره مریم سټیج ته وغوښته، مریم پخپل ځانګړې انداز سره خپل ویښتان او ټیکری منظم کړل، او د سټیج خواته لاړه، خپلې خبرې یې د ګډونوالو په مننه سره پیل کړې:

"افغانستان کې د روانې جگړې او ټکنې امنیت له امله د بشري حقونو وضعیت خواشینونکی دی."

مریم په پسته ژبه او خوندور طرز سره وینا کوله:

"تېرو شاوخوا ۱۱ کلونو کې په دې هېواد کې څه باندې ۹۲ زره ولسي افغانان د جگړې قرباني شوي دي."

دې وویل، بشري حقوق او د ښځو حقوق باید د ټولو لپاره وي، د ترهګرۍ پېښو او کورني تاوتریخوالي کې د وژل شوو ښځو قضیې دې وڅېړل شي.

او په افغانستان کې د جگړې ښکېلې خواوې باید د جگړې د قربانیانو په ځانګړې توګه د ښځو او ځوانانو غوښتنې واورې.

مریم په ډېر یو زبردست انداز سره خپلې خبرې رالاندې کړې او په دې ډول سره د تالار له ټولو اړخونو یې په ویاړ لاسونه وپړ کپدل.

د غوندې ویاند له مریم مننه وکړه او همت یې د وروستي ویناوال په توګه دریغ ته وباله، همت دریغ ته له پورته کېدو سره سم خپلې خبرې داسې پیل کړې:

"یوازې هغه مهال خپلو ګډو موخو ته رسېدای شو چې ټولو انسانانو ته یو شان امکانات ورسېږي."

تېرو دوو لسیزو کې نړۍ په افغانستان کې د بشري حقونو په تړاو د ناوړه پېښو شاهد ده، چې انکار به ترې منطقي نه وي. پر ملکي موخو

ځانمرگي او نور بریدونه د بشري حقونو د نقض یو مصداق دی. تېرو دوو لسیزو کې بې شمېره بمبارونه، ویجاړونکې جگړې، له هغو وسلو کار اخیستل، چې د ډېرې وژنې وړتیا لري، له اړتیا پرته له لویو بمونو ګټه اخیستنه د نړیوالو بشر دوستانه حقونو ښکاره نقض بلل کېږي.

او دغه راز تېرو شلو کالونو کې په افغانستان کې د بشري حقونو لاسته راوړنو هېوادوالو ته په ځانګړې توګه ښځو او ځوانانو ته په سیاسي، علمي، فرهنګي، اقتصادي او ورزشي برخو کې ښه زمینه برابره کړه؛ دې چارې له نړۍ سره ونښلاوه او بیرغ یې د نورو هېوادونو تر څنګ ورپېد.

جنسیتي، قومي او نژادي تبعیض، له ښځو ناوړه ګټه اخیستنه او د قوم او نژاد له مخې کسانو ته د سرچینو محدودول په دې دوره کې د بشري حقونو د نقض بېلګې دي. دا باید له یاده ونه باسو، چې د جګړې پر مهال د بشري حقونو پر ضد ډېری پېښې د افراطي او جمهوري نظام ضد ډلو له لوري شوې دي.

همت زیاته کړه، له بده مرغه افغان دولت تر اوسه پوري هم ندی توانیدلی چې یو جنګي جنایت کار محکمه کړي او له قانون څخه دغه معافیت نور کسان هم دې ته هڅولي چې بشري حقونه تر پښو لاندې کړي.

نو د بشر د حقوقو ورځ دې بشر ته په حق ورکولو ولمانځل شي نه په تشو شعارونو.

د جنډر امره خصوصاً له همت او د هغه له خبرو څخه زیاته متاثره سوه، د سمینار تر ختمېدو وړاندې د هغه و خواته ورغله او په غوږ کې یې یو څه ورته وویل، کله چې سمینار پای ته ورسید مریم له همت سره د کافي څښلو پر مهال یوې خواته په مېز کېناسته او هغه یې زیات تشویق کړو، دا وخت همت او مریم یو بل ته په روحاني حواله یو بل ته

بيخي نږدې شوي ښکاريدل، مريم له همت څخه د اړيکې شمېره وغوښته، همت پرته له دې چې څه ممانعت وکړي خپله شمېره يې مريم ته ورکړه او له يوبل څخه يې رخصت واخيست.

دنن مازديگر مجلس داسې سره پاشلی غوندي و، او ددې وجه هم د همت گوښه والی و، د هغه په ذهن کې يوازې او يوازې د مريم ښکلې څېره تاوېده راتاوېده، دا وخت ميوند هم چای راوړ او په خپل ځانگړي انداز سره يې ايمان ته په اشارې وويل، دا دی بچيش!! د زعفرانو چای مې درته راوړ.

که څه هم د همت د زعفرانو چای ډېر خوښ و خو نن يې داسې خاص ليوالتيا څرگنده نه کړه، په زړه او ذهن کې يې يو نوی احساس په ټوکېدو و، هغه شوخ او مينه ناک د مجلس مالگې همت نن يوې خواته غلی ناست دی او د هيڅ شي سره ليوالتيا نه ښيي، د هغه په ذهن کې د هغې ښکلې پېغلې څېره چې په شونډو يې يوه خوندوره مسکا کرلې وه گڼځي هغه له ځانه وتلی او روح د يوې بلې روح سره يوځای په دښتونو مزل کوي.

په همدې ډول زړه نازړه ټول خپلو کورونو ته رخصت شول، همت هم ددې پرځای چې له ايمان سره په موټر کې لاړ سي، پياده روان سو، خو د ايمان له بيا بيا ټينگار سره مجبوراً په موټر کې کېناست، په لاره کې يې د ايمان هيڅ يوې پوښتنې ته هم مثبت ځواب ورنکړ، همت په تکرار سره هم دا يوه خبره کوله، "ياره جانانه دا دومره خبره نه ده، نه پوهېږم داسې يوڅه د ستړيا احساس کوم نور داسې خاص څه نشته" کور ته په رسېدو سره يې له ايمان رخصت واخيست او لاړ.

ماخستن هم پرته له څه خوړلو خپلې خونې ته لار، که کتاب ور واخلي، بیرته یې کېږدي، که تلویزون چالان کړي هیڅ یوه خپرونه یې نه خوښېږي، ریموټ ږدي، موبایل ور اخلي د مریم نمبر ته په کتو سره د "هو" او "نه" ترمنځ په جگړه اخته دی، زړه یې ورته وایي مریم ته زنگ وکړه او عقل یې ورته وایي، گوره همت جانه داسې ونکړې، په همدې کش مکش کې د مریم زنگ راځي ...

سلام! همت یم او تاسو؟

که څه هم دی پوهېږي مریم ده خو بیا هم پدې پوښتنه ټینګار کوي...

ولې و مونه پېژندم؟

نه هیله کوم، که ځان دې رامعرفي کړې ډېره به ښه سي.

مریم.

د جنر آمره (؟)

بیخي ژر او په پوره توګه دې وپېژندلم او هو رښتیا مزاحمت نه

وکړم له خوبه خوبه مې نه یې راوینس کړی؟

د مریم په لهجه کې د مینې او نازیو په زړه پورې رنگ و ...

نه هیله کوم، څه خدمت مو کولای شم؟

داسې خاص څه نه، یوازې غوښتل مې ږغ دې واوړم، ته ډېر ښه یې!

همچنان

ښښه غواړم چې مزاحمت مې وکړ، اوس لپاره ښه وخت

داسې کومه خبره نه ده

په هر حال بیا خبرې کوو، خدای دې مل سه

او له دې سره یې اړیکه پرې شوه.

همت خپل موبایل داسې ټینګ په زړه پسې ونيو او بیا یې ښکل کړ،

هلته مریم هم له یو عجیب احساس سره مخ وه، دا زه څه کوم په ما

باندې څه شوي دي؟ زه ولې هغه سړي ته زنگ و هم؟ هغه څوک دی؟ لا خو زه هغه سم پېژنم هم نه؟ داسې څنگه کېدلای سي؟ خپل لیب ټاپ يې راواخيست او د همت نوم يې په فيس بک کې ولټاوه، "همت آرين" د ملگر تيا بلنه يې ورته ولېږله او له دې سره سم يې ميسج هم ورته وکړ "سلام بناغلی آرين صاحب، مريم يم." ميسج ولېږل سو، خو دا يې تر لېږلو وروسته له يو ډول پېنېمانۍ سره مخ شوه او بيا يې د پروفایل په کتو بوخته سوه. د هغه ليکنې، شعرونه، مقالې او انځورونه يې تر نظر تېر کړل.

ياره جانانه دا هر څه څومره په بې خوندي سره روان دي .
ایمان په پرلپسې توگه ميوند ته زنگونه وهل او ژر، ژر يې خبرې کولې:

ليوه ډېر وحشي ځناور دی، کله چې وږی او خپته يې تشه سي بيا پر خپلو اولادونو هم خوله ور اړوي؛ دوی که هر څومره د بنکار پر وخت يوه ډله ووسي، خو تر بنکار کولو وروسته يو د بل سره همغږي نه پاتې کېږي مگر سپی بيا دا عادت نلري، يو وحشي هيڅکله نرم مزاجه نسي کېدلی.

سپي تر هغو پورې له خپل کور او خاوند سره خيانت نه کوي تر څو يې په وفاداری کېنې ليونتوب ته نه وي رسېدلی؛ زموږ يو سپی چې د کورنۍ په نه شتون کېنې مو د گاونډ کره تللی اوس له ټولو مرور دی او بيخي مو په شناخت پېنېمانه دی، نه پوهېږم چې ولي؟ يوازې هغه وخت لکی ښوروي چې کوم بل پردی څوک راسره وويني، موږ د خپل سپي په پخلاینه کېنې په مکمل ډول پاتې راغلي يوو، دا ځکه چې دی غلط

سوی او د انسان په څېر سرزوري کوي نو له انسان څخه ددې برعکس تمه(؟) دا هیڅ امکان نلري.

یوچا به دا خبره کوله: سپی په لویه تېره ووله چې تر ډېرو کوړنچېري خو زه بیا دا وایم چې سپی وپاله ترڅو پالنه دې وکړي؛ ډار له لېوانو پکار دی چې هیڅکله له خپل وحشي عادت څخه نه راگرځي. همت که څه هم نه پوهېده چې ایمان ولې او د څه لپاره د سپي او لېوه په اړه خبرې کوي خو بیا یې هم هغه ته ښه کلک غوړ نیولی و.

ایمان همداسې لگیا و:

ما د دې نړۍ له ټولو وحشي لېوانو هغو سپو ته پناه راوړه چې د ټولو اهلي حیواناتو ترې کرکه کېده، زه په دې ښه پوهېږم چې لېوان سپی خپل اولاد بولي خو داسې نه ده، ځکه لېوه خپل بچیان خوري او سپی یې د ځان په څېر پالي؛ څېره د چا باطن ته ورته نسي کیدلی که څه هم سپی او لېوه د یو بل همشکله دي خو سپی د څار او ښکار لپاره په کورونو کېنې پالل کېږي او لېوه بیا برعکس.

همدارنگه سپی په یو کال کېنې مکمل سپری سي، خو انسان تر څو کالونو پورې سپری خو څه کوي هسې په نوم انسان هم نسي کېدلی، زه د سپي په نن، سبا او نورو ټولو ورځو باوري یم، که څه هم انسان عقل لري خو تر سپي هوبنیار نه دی؛ سپیان ډېر ښه خلک دي په هر چا کار نلري، هر څه په ځان منلی او زغملی سي، سپی په ټولو هغو انسانانو ملامت دی کوم چې دی یې په کاڼو ویشتلې.

همت په طنزیه انداز ورغبرگه کړه، یاره نو؛

اوس که ته غاپې او که نه غاپې، سپی څوک ددې لپاره ساتي ترڅو خپل او پردي دواړو ته که شپه وي او که ورځ باید وغاپي، له سپو څخه د انسانیت تمه کیدلی سي، خو له انسانانو څخه د انسانیت تمه څه چې د سپو تمه هم نه سي کېدلی، ځکه سپی ایماندار دی، وفادار دی او دې ته

ورته نور ډېر ښه خوږونه لري خو انسان که ایماندار سي، وفادار به نه وي او که وفادار سي ایماندار نه دی، دلته د وفا او ایمان دواړو تر وخت مخکې لا سودا سوې ده .

خوزه هم همدا وایم

د خدای په دا دومره خدایې کې تراوسه پورې پر ما باندي یو ښه خروړی سپی پیرزونه سو، نه پوهېږم.

چې زما بخت کومې تورې پېشو ختلی که څه بلا؟!

بیخي بل وړ کیسه ده، دلته بیا دانیمچه او تازي سپي دومره ډېر دي چې په کومه کوڅه راوگرځي یوه دوه خو به خامخا وويني، هغه هم ښه شوقي چې خوندور غړوندي یې هم په غاړه وي.

تازي سپی وساته، خډر یې بیا څه دی ها؟

. اوس نو په تازي سپي څه اعتبار پکار دی، هغه که هرڅومره ښه ښکار کولای سي، بیا هم څښتن ته هغسي وفادار نسي کیدلای لکه څرنګه چې خډر سپی وي.

ته بیا د قدرت دې اړخ ته وګوره، چې زما بیا په ټوله کښې له خډر سپي سره جوړه ده، دا په دې چې خپل او بل دواړو ته په یو نظر ګوري او همدارنګه د وچې او لمدې مړۍ فکر ورسره نسته، خپله دنده په ښه توګه سر ته رسوي، همدا دیو ښه سپي خاصیت هم دی چې شپه او ورځ څک غوږونه ونیسي بیدار وي.

دوی دواړو لا همدا خبرې کولې چې میوند هم راورسید، ایمان په داسې غصه ناک انداز هغه ان تردې چې سلام ویلو ته یې هم پرې نښود، ته چیرته وې او تلیفون دي؟ ته وګوره چې څومره زنگونه مې درته وهلي دي؟

چیرته وې ها! په خدای ما خو به لیونی کړئ

دا بیخي بې خونده ده، درنا او تور تم په دې نامعلوم سفر کې هیڅ نه

پوهېرم مخ په بڼي او که چپ لور ته وگرځوم؛ په هر حال د سپين او تور ترمنځ فرق ازلي دی.

همت ورغبرگه کړه " زمور خدای ماته هم عقلي وزر راکړي، زه دا حق لرم چې د خپلو وزرو په واسطه څومره چې کولای سم هوا وکړم، والوځم، چیرته چې مې زړه او روح خوشاله وي وگرځم؛ دا مهمه نه ده چې په باغ کښې دي ارومرو رڼې اوبه بهېږي، بې له هغو هم کیدای سي یو باغ ډېر څه (ارامتیا، ښایست او...) ولري که څه هم په خړو به اوبه کېږي."

سمه ده تاسو چې هرڅه کوئ، هرڅومره چې زما زغم اندازه کوئ درته اجازت ده خو زه بس دومره وایم چې دا زمور او تاسو جنګ د یو ککر ذهن له سرچینې دی، انسان یو دی د ښه او بد توپیر سته دا سمه ده، مګر په حقیقت کښې ټول کاینات انسان ته په یوه سترګه ګوري. ما د یوې ناروا لارې لمن نیولې ده، او زه په دې ښه پوهېرم چې روا لار موجوده وي په ناروا باندې تګ ستره ګمراهي ده، نو له دې څخه دا معلومه سوه چې موږ (زه) په همدې نړۍ کښې ترټولو ګمراه مخلوق یم.

او د همدې خبرو سره سم ایمان له کوټې ووت، بیرته یې دروازه راخلاصه کړه او همت ته یې وویل، که کولای شئ نو په همدې اړه فکر وکړئ.

یاره بیخي بل وړ دی، ټوله ورځ د خپل سپي په اړه خبرې کوي، ښه نو ته ووايه ستاشپه څنگه وه؟ "همت وویل"

ښه وه، ایمان چیرته لاړ؟

زه هم نه پوهېرم خو حالت یې ښه نه و، بیرته به راسي، هله نو میوند جانه ته خو لږ د زعفرانو چای اماده کړه یاره بیخي ګنگس یم.

په همدې وخت کې همت ته د مریم زنگ راغی او هغه یې نږدې

پارک ته وباله، پرته له دې چې میوند په اصلي موضوع پوه کړي له ځایه پاڅېد او وې ویل "زه یو اړین کار لرم، ترڅو چې ته چای آماده کوي بیرته راکم" او له همدې خبرې سره ووت.

میوند د کابل چاپ ورځپاڼه ورپورته کړه؛ لیکلي و، 'داسې سوله نه غواړو چې د امنیتي ځواکونو د برخیک ضمانت نه کوي'

افغان ولسمشر د افغانستان د پخواني پاچا محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال تېروتنې ته په اشاره وویل، "هغه مهال چې د سیمې په سیاست حکومت خبر نه و او د همدې بې خبرۍ په نتیجه کې د ثور د ۷ فاجعه رامنځ ته شوه، دا تېروتنه باید بیا تکرار نه شي.

په دا منځ کې قریب دوه ساعته ووتل خو همت رانغی، د زعفرانو چای په ترموز کې سوړ سو، میوند د همت نمبرو ته چې هرڅومره زنگونه وکړل ځواب یې نه ورکاوه په همدې وخت کې د دروازې زنگ ووهل سو، "لکه چې راغی" میوند دروازه بیرته کړه او په زغرده یې وویل "احمق دا تلفون ولې نه ځوابوي؟" د ایمان په لیدو لږ څه خجالت هم سو، خو ژر یې خپله خبره بشپړه کړه "ما فکر وکړ همت دی، هغه احمق دا دوه ساعته کېږي چې وتلی او تلفون هم نه ځوابوي"

راځه پرېږده یې رابښي، هغه نو بیا کله داسې ښه کار کړی.

میوند د زعفرانو له چایو پیاله وردکه کړه "دا مې هم د هغه احمق په فرمایش چمتو کړ"

ایمان له لږ څه سوچ وروسته خپلې خبرې داسې پیل کړې:

یو عجیب خو خوندور سر درد راته پیدا سوی دی، له هرې څړیکې یې خوند اخلم، دا چې د کوم لیونتوب پایله ده (؟) څنگه او څه وخت مې سر په دیوال وهلی خبر نه یم (؟) دومره ضرور پوهېږم چې لږ څه پارسوب یې کړی؛ نو پدې کې د خوند خبره څه ده؟ "میوند وویل"

په دې کښې د خوند خبره داده چې دا څو شپې په ښې اړخ پرېوتلی

نه سم، اوس بايد په چپ اړخ ويده سم، د چپ اړخ د خوب فايده داده چې مخامخ کړکۍ ده او تر ډېره پورې د هغې تورې تيارې ننداره کولای سم، هميشه داسې وي چې شپه په وينه د سهار غېرې ته وړم؛ زه او زما خډر سپی دواړه اوس د رڼو سترگو په خوب اموخته سوي يوو، دی تمامه شپه په اټکل غاڼي او زه يې له دې غڼا غڼه خوخه خوند اخلم، که کله کرار سي زه يې بيا وشکارم، ځکه سپی بايد وغاڼي، په کراره پرېوتو ښه نه ښکاري.

ياره يو خو ستا داد خډر سپي موضوع بيخي تکراري سوه، ته کومه بله غوره موضوع هم لرې او کنه؟ "د ميوند په لهجه کې شرارت و" خه ووايم او خه نه ووايم، رڼا او تور تم دواړو خپل اصلي حالت له لاسه ورکړی دی، اوس په دې پوهېدل ډېر سخت دي چې د ورځې او شپې تر منځ حقيقي توپير درک کړل شي...
سخت فلسفيانه لغاتونه استعمالوي

د لغاتونو، معنا پخپله په معنا پسې سترې ده او په دې نه پوهېږي چې د ځان راپيدا کولو لپاره خه وکړي؟
خصوصاً "زه" د يو داسې لغات په معنا کولو پسې ورک يم چې په حقيقت کې "هيڅ" معناه لري.
د قدرت تر ټولو ستره غلطې هم دا کېدلی شي چې د لغات او معنا تر منځ يې روڼ توپير څرگند نه کړو.
ايمان زياته کړه، د تور او سپين کيسه هم په همدې ډول مخته وړل شوې ده

پوه نه شوم؟

اوس به څوک دا هم نه وايي چې زه نه پوهېږم ځکه مور په دې ښه پوهېږو څوک چې وايي نه پوهېږم هغه تر بل هر هغه چا ښه پوهېږي.
ته سپين يې او که تور؟ زه لا تر اوسه ددې سوال ځواب نشم

در کولای، خو دومره به ضرور ووايم چې هر رنگ د کوم بل رنگ په مرسته منخ ته راغلی، همدارنگه تور د سپين او سپين د تور په مرسته هغه که هر ډول وي د رنگ له سرچينې څخه اخیستل شوی، اوس په رنگونو کې د ښه او بد توپير په کومه مانا کېږي، په دې يې هم نه پوهېږم.

– حقيقت دا دی چې کوم څه مو په زړه او سترگو ښه راسي ښه دي او بد يې برعکس دهغه، دا چې زړه او سترگې څه ډول فيصله کوي دا پبله مسئله ده خو د عقل ساری په ټول انساني او طبعي جوړښت کې نه موندل کېږي، دلته نو د خدايي قدرت هم بریتونه غور و بوله. "میوند په خپل طنزیه انداز سره خبره تکمیل کړه."

– سپين که تور راپېژندل شوی وای نو اوس به مو تور ته سپين او سپين ته تور ويلای، دا يواځې د رنگونو تفاوت نه دی چې مونږ يې گډوډ کړي يو، بلکې دا زمونږ د خامو فکرونو زېږنده ده چې سپين مو په توره او تور مو په سپينه ځغلي.

میوند پوښتنه وکړه:

زما په دې هيڅ سر نه خلاصېږي چې سم او ناسم پخپل منخ کې کوم توپير لري او که نه؟

خو همدا مشکل دی که چيري سم او ناسم پخپله ټاکلې لاره تللي وای هرڅه ثابت پاتې کېدل، زمونږ تر ټولو لويه ستونزه هم دا کېدلی شي چې ځان ته لاره ټاکل راته ستونزمن ښکاري خو دې ته نه گورو چې د بل چا په پلونو تگ خطرناک هم کېدلی شي.

لوڅ خلک تل په دې فکر کې وي چې د نورو لپاره جامې پيدا کړي او هغوی په دې وپوهوي ترڅو کوم ډول جامې يې په رښتيا سره هم پټ ساتلی شي.

دا ټولنيز اصول او قواعد دي چې موږ له فرهنگي دود سره سم ووسو،

خو دلته سوال دا پیدا کېږي، یو فرهنگ چې باید له هغه سره سمه رویه وشي کومې ځانګړنې ولري، عموماً فرهنگ له وخت تېرېدو سره سم ورو، ورو تغیر او وده کوي، ویښ خلک یې له تغیر او تبدیل سره سم په سمه حرکت کوي او ویده خلک ترپخوانیو کړنو کږنې تاووي او بدلون یې د ځان په شرګني.

همدارنگه هر مذهب په سیمبولیک ډول تقریباً له ټولو هغه ځانګړنو تکمیل شوی چې د انسان په ګټه تمامېږي او د وخت له تېرېدو سره یې استفاده کولای شي، انسان پرمختګ کوونکی دی او هر ه ورځ د یونوي څه په اړه فکر کوي. "ایمان په تفصیل سره خبرې وکړې"

همت او مریم تر مابنام قضا پورې د یو بل سره په مجلس کولو کې ورک وو او په نامعلومو دښتو او سراونو یې مزلونه کول، مریم دا غوره وبلله چې همت هم نن شپه له دې سره دهغوی کور ته ولاړ شي.

ځکه مریم دا ډېر وخت په کور کې تنها اوسېده، کورنۍ یې هندوستان ته په ژمنۍ رخصتي تللې وه، یوازې دا د خپلې دندې په خاطر پاتې وه، همت هم ډېر ژر ورسره ومنله او میوند ته یې تلیفون وکړو چې زه په خپل کور کې یم او په ماپسې اندېښنه مه کوئ.

او له همدې سره یې کور ته هم زنگ وکړو چې زه نن شپه د میوند دوی سره یم.

همت او مریم دواړه کرار، کرار په پیاده رو باندې روان شول، د خوراک، څښاک څه ضروري سامان اخیستلو وروسته مریم ټیکسي ته لاس ورکړ خو همت دا غوره وبلله چې په پښو لاړ سي، د مریم کور یو څه لرې و نو په همدې خاطر یې ټینګار وکړ او په ټیکسي کې کېناستل،

په لاره کې که څه هم دوی هیڅ نه سره وویل خو د یو بل له شتون یې خورا ډېر خوند اخیست.

کور ته له رسېدو سره سم یې همت کوټې ته بدرگه کړ او دا پخپله د پخلنځي خواته لاړه .

همت د کوټې ځانگړې نظم او ډیکوریشن ته په کتو کې غرق تللی و، او هر یو شی یې یو، یو تر نظر تېراوه، په تېره بیا په دیوال راځوړند د یوې ماشومې هغه تصویر ته چې د شارشمو په کښت کې ولاړه وه د همت پام یې ځان ته کړ، په همدې وخت کې مریم هم کوټې ته راغله او یو څه خواړه یې هم له ځان سره راوړل.

ښه نو دا هرڅه دومره ژر ولې؟

اصلاً زه خپله ډېره زیاته وړې سوې ومه، نو ځکه مې دا ښه وبلله چې لومړی باید یو څه وخورو.

هغې د پسه غوښه او وریجې تیارې کړې وې

همت په خوړو کې د مریم د لاسونو خوند له ځان سره ونيو او ترپایه یې هرڅه ډېر په خوند سره و خوړل "زه وایم که نور هم وای ما به خوړلي وای که څه هم تردې وړاندې مې هیڅ د لوږې احساس نه کاوه خو د غوښې او وریجو دا جلا خوند "میوند داسې ژر ژر خپلې خبرې وکړې او لاسونه یې پاک کړل.

پام مې نه و، په وریجو کې نمک یو څه زیات سوی او غوښه څنگه

وه؟

نه، نه هرڅه بیخي سم و، زما خو یې مالکې ته هیڅ پام نه دی شوی

دا چې ته وایې نو کېدای شي.

مریم د خوراک لوبښي پخلنځي ته یوړل او له بېرته راتلو سره سم یې وویل، همت جانه چای به بیا لږ څه ناوخته وکړو.

همت دهغې نجلی عکس ته چې د شارشمو په کښت کې ولاړه وه په

اشارې وويل:

دا!!

پرته له دې چې نور څه ووايي، مريم يې په خبرو کې ور ولوېده
"هيله كوم همت جانه دهمدې په اړه مه پوښته."

★★★

په دې وروستيو کښې ډېر يو خوندور څه ته اړتيا ليدله کېږي، اوس
خبره داده چې "خوندور" بيخي نسته او تر دې ټولو خوږو نن سبا تر څه
ښه دي، لږ تر لږه د خولې خوند سمولای سي، د خاورو خوراک مو په
برخه دی نه يې ښه خوند سته، نه يې بد ...

څوک دي دا خبر د چا تر غوږ ورتېره کړي چې د زماني خدای په
بندگي نيولي يوو، خو زندگي رابښلی نه سي.

ايمان له خپل ډک زړه دا خبرې په داسې حال کې راويستې چې
کين لاس يې په چارې سره غوڅ کړی و.

ميوند چې له غصې تک سور اوښتی و، ايمان ته يې په تونده لهجه
خبرې کولې "ايا داسم کار دی؟"

زه نه پوهېږم چې ته څه کول غواړې او ولې داسې ليونتوب کوې
اخېر دا څه دي ايمانه؟

-زه مې له خپلو ليونتوبونو خوند اخلم، ما پخپل حال پرېږده!

ميوند مخامخ څوکی سمه کړه او په ډېر ټينگار سره د "هيڅ" په
لفظ زور راوړ، او وې ويل: دا هيڅ مانا نلري ...

ايمان ځواب ورکړ:

هو همدا دا د هيڅ کيسه يو څه شنه غواړي او زه دومره ښه شنونکی
نسم کېدلی چې د "هيڅ" په معنا دې پوه سم او بيا د دومره ستر

کایناتې قدرت په شتون کې د هیڅ په اړه پلټنه هم هیڅ ده، مور ټول د بشر یو ژوندی تاریخ بیانوو او دا روان حالت د بشر په یو بشپړ عقل کې لویه بې عقلي بیانوي، دلته نو د بشر ټول هغه څه چې دده په عاقلتوب دلالت کوي د هیڅ سره پرتله کېدلی سي.

میوند ورغبرگه کره ایمانه اخبر څه شوي دي ته خو ووايه هيله کوم؟

- د یو لوی قدرت او لوی رحمت تر منځ چې کومه تېروتنه موجوده ده، او ددې تېروتنې د حل او له منځه وړلو لپاره تر ننه پورې چا هم لږ ذره هڅه نه ده کړې او که چا کړې هم وي د مذهبي تعصب ښکار به گرځېدلی وي. زه د یو شي په اړه ډېر فکر کوم او هغه په انسانیت کې د وحشت فلسفه ده، حال دا چې په انساني کرامت کې "هنر" هم شتون لري.

میوند په داسې حال کې چې لاسونه یې په دسمال سره وچول، او د باندې تلو ته یې ځان آماده کاوه، وې ویل، هله نو ایمانه راځه چې څو زه بیخي سترې شوم، نن په هیڅ هم نه پوهېږم، هله نو راځه چې څو... او د تورې شپې په ارامه فضا کې ایمان او میوند دواړه کرار کرار د ښار په واټونو کې روان شول.

مریم په ژور فکر کې د خپل ماضي په اړه تللې ناسته وه او په خیال کې یې پنځوانۍ دردونکې کیسې تلې راتلې، په تېره بیا هغه وحشتناکه پېښه، په کومه کې چې د هغې خاوند او لور یې دواړه وژل شوي وو، دا ډېره یوه دردونکې پېښه وه چې اوس یې هم د مریم په سترگو کې اوبنکې راوستې، همت چې لا هم د مریم له ماضي خبر نه و، په لیدو یې

حيران شو او په مريم يې غږ کړل:

_ مريم جانې، څه خبره ده، هيله کوم داسې څه خبره ده چې ته يې په اړه فکر کوې او ژاړې؟!

- داسې کومه خبره نشته، بس هسې لږ...!

او پسې زياته يې کړه، که خوښه دې وي يوه شېبه به د باندې ووځو. همت "سمه ده" په اشارې سره تمثيل کړه.

روښانه سپورمې. د کابل ښار ته لا ډېره زياته ښکلا وربښلې وه او دا ښکلا د نندارې وړ وه.

يوه شېبه دواړه غلي او کرار کرار روان وو، مريم د خپلې زړه تنگي زور نور برداشت نه شو کړای او په خبرو يې پيل وکړ:

- په فکري عياشي کې ډوب خلک تل په ماضي وياړي، مگر زه د پرون له عقل او منطق دواړو سره ځکه خلاف يم چې پرون و او نن، نن دی.

مگر ته څه وايې! زه هيڅ پوه نه شوم، همت پوښتنه وکړه؟

- زما مطلب دی؛ اوس هم که څوک د ماخستن په اړه پوښتنه راڅخه وکړي چې ته چيرته وې زه يې له ياده باسم او هسې يې ترځان تېروم، دا ټول هغه څه دي چې زموږ او ستاسو ترمنځ په ورځنيو اړيکو کې پېښېږي.

- هو په خدای، ته رښتيا وايې؛ دا سمه ده چې د ماضي (پرون) ځينې شېبې په يادولو ارزي مگر دومره هم نه چې د حال (نن) څخه ورباندې بې برخي سو، دا خبره مې له يوې ډمې اورېدلې وه ويل يې ژوند پرونی ماخستن نه و، ژوند همدا نن سهار دی چې وزرې مې آزادي دي او کولای شم والوځم.

مريم په داسې حال کې چې سترگې يې له اوبښکو ډکې وې وويل:

حوامې لور وه!

دوی دواړه یو بل ته ډېر گران وو، بلکل همداسې د خپل دې گرانست قرباني هم شول، ریان یو ډېر ښه هلک و، په هغه زه ډېره گرانه وم، بیخي ډېره، په ما هم گران و، د پوهنتون په دوره کې مو له یو بل سره وپېژندل او بیا کیسه مینې ته ورسیده، هغه راباندې مین و او یوه ورځ یې هوټل ته وبللم، د مینې اظهار یې وکړ، کیسه واده ته ورسېده، مور واده وکړ... او له دې سره غلې سوه.

همت د پوهېدو هڅه وکړه خو څه یې ویلای نه شول.

مریم په داسې حال کې چې خپلې اوبښکې یې پاکولې زیاته کړه؛ یوه ورځ سهار وختي دفتر ته روان و، چې حوا یې غېږ کې واخیسته او هغې وغوښتل چې دفتر ته ورسره ځي، ریان هم ومنله، ټول نیم ساعت لانه و وتلی چې ماته د ریان له نمبره زنګ راغی، کوم بل چا خبرې کولې، ریان ټکر کړی و، ریان په روغتون کې و او کله چې د روغتون پته مې واخیسته، شېبه وروسته د ریان او حوا جسدونو ته ولاړه وم، ریان او حوا دواړه ....

د مریم له لاسه موبایل ولوید، ځان یې نور له کتترول وتلی و، بلاخره مریم په ځمکه ولوېدله چې همت یې لاس ونيو او په غېږ کې یې واخیسته.

همت چیغې وهلې، مریم! مریم! مریم!

موټر ته یې لاس ورکړ، نه درېده، ټیکسي هم نه، همت مجبوره شو؛ هڅه یې وکړه چې مریم راسمه شي خو... روغتون ته له رسېدو سره سم، کله چې تر سرک بلې خواته اوښت، یو موټر چې ډېر په بیړه د دوی خواته رانږدې کېده، د همت له ډېر کوشش سره سره بیا هم له ورسره ولگید، دواړه بې هوښه شول، په بیړنۍ خونه کې تر څو ساعته عملیات وروسته، مریم را په هوښ شوه، خو همت خپل ژوند له لاسه ورکړ.

د همت تر مړینې وروسته حالات ټول برعکس شول، ایمان او میوند نور د پخوا په څېر نه وو، موسیقي یې نه اوریده، تلویزون یې نه شو لیدلی، ټولیزې رسنۍ ټولې د همت د ښکلې او زړه وړونکې ځوانۍ له عکسونو ډکې وې، فیس بک، ټویټر، انسټاګرام او ...

د مریم صحت ورو، ورو په ښه کېدو و، خو لا هم په روغتون کې تر درملنه لاندې وه، نن چې ایمان د مریم لیدو ته ورغلی و، هرڅه بیخي بل وپورته ښکاره شول، کله چې یې ولیدل مریم په خپل بستر نه وه.

ایمان په بیره د نوکري وال اطاق ته ورغی او د مریم پوښتنه یې وکړه، ډاکتران، نرس او د روغتون ټول کارکوونکي حیران پاتې شول، مریم په رښتیا سره هم په اطاق کې نه وه، هغه له خپله ځایه وتلې وه، د روغتون انتظامي پولیسو ته خبر ورکړ او هم خپله د مریم په لټه کې شول.

د ایمان په زړه کې یو څه ورتېر شول، موټر ته وخوت او په منډه له روغتون څخه د هدیرې په لور وخوځید.

مریم د همت په قبر ناسته وه او چیغې یې وهلې :

زه دې چاته پرېښودم، زه نه پوهېږم دا هرڅه څنګه وشول، زه به مې هیڅکله خپل ځان ونه ښم، ددې هرڅه ذمه واړه زه یم! هو! هو! زه یم، دا هرڅه ما وکړل ...

دا وخت یې ایمان په اوږه لاس ورکېښود، که ګوري د مریم په سپین مخ اوبسکې را روانې وې، نور یې ټول طاقت اوبه، اوبه شو او مریم یې په غېږ کې ونيوه، کله چې یې د هغې سوې چیغې تر زړه ووتې په سترګو کې یې اوبسکې راغلې خو ددې لپاره چې مریم ته تسلي ورکړي، اوبسکې یې پټې تر ستوني تېرې کړي او مریم ته یې وویل:

- مريم!

دا هرڅه د څه لپاره؟

اوس خو همت په چينغو سره بيرته راگرځېدلی نشي، هيله كوم نور بس كړه، هغه ستا دعا ته ضرورت لري، بس كړه هله نو راځه چې څو، ته لا اوس هم بشپړه ښه سوې نه يې ...

مريم په تلو تلو كې د همت قبر ته څو واړه مخ وړ واړوه، كله چې په موټر كې كېناسته په خبرو يې پيل وكړ:

زه بديخته يم، په رښتيا هم بديخته يم، لومړی ريان، حوا او اوس بيا همت، همت زما بديختی وواژه، كه چيري د هغه پېژندگلوي زما سره نه وای شوې، داسې به نه كېدل، داسې به نه كېدل ...

او په لنډه توگه يې ټوله كيسه د ايمان مخې ته كېښوده.

ددې پرځای چې روغتون ته لاړ شي ايمان د خپل كور مخې ته ودرید او روغتون ته يې د مريم د پيدا كېدو خبر وركړ، وروسته يې هغه له ځان سره كور ته راوسته، ځای يې ورته سم كړ.

مريم؛ زما په نظر ستا لپاره به دا غوره وي چې ته اوس ارام وكړې او كه څه ته دې اړتيا وه راته ويلی شي، دا ستا خپل كور دی، نور به ته هيڅ چيرته نه ځي، تر څو چې ښه شوې نه يې.

ايمان په كابل كې خپل يو ځانگړی د كرايې كور درلود چې اكثر وخت به يې د خپلو ټولنيزو فعاليتونو لپاره د دفتر كار ترې اخيست.

ايمان چې د ټولنيزو او سياسي فعاليتونو سره سره يې له يوې تعليمي موسسې سره د مرستيال په توگه كار كاوه، له همدې ځای څخه ووت او دفتر ته لاړ، دفتر ته له رسيدو سم يې په ميوند سترگې ولگيدې، ميوند مخكې له مخكې د ايمان راتلو ته سترگې په لاره و، له سترې مشې وروسته دواړه كېناستل او خبرې يې پيل كړې،

څه بايد وشي او څه نه؟ ايمان وويل.

د دفتر خدمتگاري ددوی دواړو مخې ته چای کېښود او فضا يې د خپلې غېږ په عطر و سره خوشبینه کړه ...
میوند ځواب ور کړ:

- موږ چې دلته د ژوند او مرگ ترمنځ د یو عظیم دوزخ تجربه کوو، هره ورځ مو لار په همدې پل صراط وي، د گناه او ثواب په غلط فهمی کې راگیر مخلوق هغه فیصلې چې یوازې او یوازې په خدای پورې اړه لري دوی يې پخپله کوي، دا هرڅه د یوې لویې خطا په بنیاد ترسره کېږي، او دا به هغه وخت ثابته شي چې له همدې گنې، گونې لږ څنګ ته شو.

ایمان ورغبرگه کړه:

- ډېر کم وخت انسان په دې پوهېدلی شي چې همدا اوس په کومه شېبه کې ولاړ دی او ژوند کوي ځکه انسان عموماً یا خو مخکې سوچ کوي یا وړاندې حال دا چې د همهنې شېبې او وخت په اړه فکر کول ضروري دي په کومه هغه کې چې ژوند کوي.

میوند چې د خپل درد د اظهار او د همت اړین تر مرینې وروسته له یو ډول ذهني کشمکش سره لاس او گریوان و، نه پوهېده چې څه ووايي او څه نه، زیاته يې کړه:

- دا بیخي بل وړ ده چې زه د "بیخي بل وړ کیسو" په اړه غږېږم، پکار خو داسې وه چې ما هم په هغو مسائلو فکر کړی وای په کومو هغو چې نور خلک فکر کوي، مگر نه داسې نه ده ځکه چې دلته هرڅه د داسې یو ډول بیخي بل وړ حالت درلودونکي دي کوم چې تر شا يې یو خوندور حقیقت پټ ساتل کېږي.

د دوی ترمنځ لا مباحثه روانه وه چې د دفتر خدمتگاري ایمان ته موبایل راوړ "مریم" ستاسو سره خبرې کول غواړي!

ایمان موبایل غوړ. ته ونيو، سلام! ایمان یم تاسو څوک؟

- مريم خبرې كوم، ددې لپاره چې ستا نمبر راسره نه و، ددفتر نمبر مې له انټرنېټ څخه پيدا كړ او درته مې زنگ وکړ، هيله كوم خان بيخي يوازي احساسوم، که کېدای شي غرمې به يوځای وخور و.
ایمان ځواب ور کړ، هڅه كوم او ته دې پر ځان پام کوه!
له همدې ويلو سره يې اړيکه پرې کړه او موبایل يې خدمتگاري ته ورکړ.

ميوند ته يې مخ ور واړاوه او ورته يې وويل " مريم بيخي زياته ځورېدلې ښکاري، ريان او حوا په اړه يې يادونه وکړه، هغوی هم تردې وړاندې په يوه ترافیکي پېښه کې وژل شوي او نن بيا همت ... "
ميوند ځواب ور کړ " ريان؟! "

زه خو پوه نه شوم تاسو د كوم ريان او حوا يادونه وکړه؟
- پرېږده يې، خو د آيمان له بيخي ډېر ټينگار سره يې په لنډ ډول د ريان او حوا کيسه ورته تېره کړه.
او له ترڅو او ستړيو ساگانو سره دواړه ولاړ سول او له يو بل نه يې رخصت واخيست.

ایمان ددفتر کار کوونکو ته تر اړينو هداياتو وروسته کور ته روان شو، په لاره کې د خوراک لپاره يوڅه واخيستل، کله چې کور ته ورسيد، که گوري مريم په څوکۍ ناسته ده او له لاس نه يې وينې بهيدلې دي.
چيغه يې کړه، آخ دا!!

مريم دا څه دي، هيله كوم يوڅه ووايه، ژر يې ايمرجنسي بکس راواخيست او د مريم لاس يې ورته پلستر کړ، "دا هرڅه څنگه وشول؟"

مريم ځواب ور کړ " خوند راكوي، ما پرېږده چې ځان ته په عذاب ور کولو سره له خپل قسمت نه غچ واخلم "

آيمان ته د خپل غوڅ کړل شوي لاس کيسه ورياده شوه او پسې زياته يې :

- بس که مريم دا هرڅه نور بې مانا دي، ته دي دې حالت ته وگوره، تاله خپل ځان سره څومره وحشت کړی؟

مريم ځواب ور کړ: ما پرېږده او زما قسمت او همدا بهتره ده، زه فکر کوم، وحشت يوه ډول محبت دی او دا کېدای سي د هغو وحشيانو عادت گرځېدلی وي چې په دارنگه مينه کې ښکېل وي.

ايمان په قهر سره د مريم لاس تاو کړ او ورغبرگه يې کړه "گوره مريم ددې خبرې در په ياد کول اړين بولم، هغه کسان چې وحشت يې مينه ده خپل عادت هيڅکله پرېښودلی نشي او له دا ډول کړنو خوند اخلي، څوک چې له کوم عادت څخه په خوند اخيستلو اموخته شي، تداوي يې کلونه، کلونه وخت نيسي، لکه څرنگه چې د يو ليوه اهلي کېدل بيخي سخت دي همدارنگه د يو وحشي انسان اهلي کول هم سخت کار دی.

مريم په چيغو پيل وکړ او وې ويل "ښه نو زه څه وکړم ته ووايه زه څه وکړم؟، همت ولې لاړو زه يې ولې پرېښودم، زما ارمانونه يې له خاورو سره خاورې کړل ...

او بيا يې په زوره چيغه کړه "خدایه زه به تا هيڅکله ونه ښم، تاله مانه هرڅه واخيستل ..."

د نن سهار پيل د اميد او ايمان په مجلس پيل شو، کله چې ايمان له خوب راپاڅېده، اميد لا وختي د ايمان په کور کې ناست و، دا د ايمان لپاره حيرانونکې نه وه، ځکه اميد پخوا هم داسې بې وخته او سهار

وختي دهغه ليدو ته راته ...

ايمان چې د چای په گيلاس کې بوره اچوله، تلویزون ته په کتو سره حيران پاتې شو، او بوره يې په ځمکه تويه کړه، په تلویزون کې خبر و: "د پښتون ژغورنې غورځنگ مخکښ غړی ارمان لونی ووژل شو" او له همدې سره د ايمان له خولې يوه سوې چيغه ووتله "آخ خدايه دا څه اورم، ارمان څنگه وژل کېدلای سي" د ايمان زړه ته هيڅ دا خبره د منلو وړ نه وه، د تلویزون کانال يې بدل کړ "ارمان لونی د پاکستانی پوليسو له لوری د تشدد په پایله کې شهيد کړای شو" له ځايه پاڅيد، په وينستو کې گوټې بندې کړې، "آخ خدايه اخ خدايه ..."

د تلویزون په پرده د پروفيسور محمدابراهيم عکس و، خبريال د هغه د وژل کېدو راپور وړاندې کاوه "د پښتون ژغورنې غورځنگ د مرکزي کمېټې غړی ارمان لونی نن د پاکستانی پوليسو له خوا وژل شوی دی."

بلوچستان کې د پښتون ژغورنې غورځنگ فعالان وايي، د غورځنگ د مرکزي کمېټې يو غړی ارمان لونی نن شنبه ماښام په لورالايې سيمه کې له پوليسو سره په اخ وډب کې وژل شوی دی.

د غورځنگ يوه فعال محب شيراز رسنيو ته وويل، پوليسو د دوی مخکې پر ارمان لونی تشدد وکړ او هغه يې وواژه.

او له دې سره بريښنا ښکته شوه، ميوند خاموش ناست و، کله چې يې وليدل د ايمان حالت ډېر خراب دی، هغه يې ترلاس ونيو او همداسې يې له خونې څخه رابهر کړ، مريم هم د ايمان د حالت په ليدو سره حيرانه شوه دا لومړی ځل و چې هغه د يو چا په وژل کېدو سره داسې حالت ته ورسيد.

له دې سره، سره چې د ايمان حالت بيخي خراب شوی و، کله چې د ميوند سترگې د مريم په سترگو کې خښې شوې، له ځانه ووت، روح

يې د مريم له روح سره يوځای په ځان کې تاو راتاوه کړه او هوا ته والوت...

د هغې طلايي ويښتان، دنگ قامت او ښکلې سترگې ... ميوند لا همداسې مريم ته په کتو و، چې پښه يې له څوکۍ سره ولگيده او پرځمکه ولوېد.

ايمان په بېړه، هغه تر لاس ونيو او پوښتنه يې وکړه " څه در وشول، هيله ده چې ښه به يې؟ "

ميوند ځواب ورکړ " هغه، هغه زما ذهن بېخي گډوډ شو، نو پام مې نه و، هو زه ... هو زه ښه يم "

له ايمان سره يوځای مريم هم هغه ته لاس ورکړ او راپورته يې کړ، درې واړه سرای ته ووتل، مريم دواړو ته څوکۍ سمه کړه او خپله پرته له څه ويلو د باندې ووته.

که څه هم مريم به هره ورځ خپل کور ته د تگ ويل خو ايمان ورته همدا يوه خبر تکراروله چې تر څو دې صحت په بشپړه توگه ښه سوی نه وي همدلته به يې او همدلته اوسه.

ميوند تر شېبه ناستې وروسته، زړه تنگی شو او تر رخصت اخيستو وروسته لاړ...

ايمان تنه يې ته پاتې شو، ددې لپاره چې پام يې غلط شي د انټرنېټ نړۍ ته يې سترگې وربنکاره کړې، ټولنيزي رسنۍ ټولې د شهيد ارمان په عکسونو ډکې وې، هرچا د آرمان په ویر ژړا کوله:

" د پښتون ژغورنې غورځنگ مشر منظور پښتین په فيسبوک کې دغه پېښه غندلې او وايي، همدا اوس په لورالايي کې د پېښې په اړه احتجاج روان دی. "

کوم بل چا د ارمان جنازې ته د هغه د خور وړانگې عکس خپور کړی ورسره ليکې يې دي " ارمان د هغه ارمان قرباني شو، چې ويل به

یې په لر او بر پښتنو دې د پنجاب روان ظلم ودرول شي." ايمان خو ځله د څه لیکلو هڅه وکړه خو بیرته یې پاکه کړه، هیڅ یې نه شواى کولای یو څه ولیکې، بیخي زیات دردېدلی او ناکراره ناست و، ملگرو ته یې زنگونه ووهل او د سبا لپاره یې د ارمان لوني په حق کې د لاریون تیاری ونيو.

ایمان سهار وختي لا مطبعې ته رسېدلی و او "د لوی افغانستان شهید ارمان شهید" په عنوان یې بینرونه او شعارونه چمتو کول، د ملگرو له راغونډېدو سره سم د ارمان لوني د فاتحې مراسم، غایبانه جنازه او په یاد یې شمعې بل کړل شوې، وروسته د ښار په عمومي څلور لارې د آرمان لوني د شهادت په پار سلگونه خلک راټول شوي وو او د آرمان د قاتلانو او دهغه د حق غوښتنې تر څنګ یې په مقبوضه پښتونخوا کې د ورکو شویو او شهید کړل شویو خپلوانو غوښتنه کوله.

دا وخت میوند مایک ته لاس کړ او په لاوډ سپیکر کې یې په زورور انداز سره وویل "د پنجاب د زبېښاک د دوام او پر نورو قومونو یې د خپټې اچولو د لړۍ د پراختیا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کورنۍ کسان او مخکښ غړی وژلی او یا یې ژوندي ورک کړي، چې له پنجابه یې د خپلو حقونو او ازادۍ تر لاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی."

لاریونوالو په زوره زوره "د لوی افغانستان شهید ارمان شهید، ارمان شهید" شعار بدرګه کاوه؛ میوند، ايمان ته مایک ورکړ، هغه په داسې حال کې چې له زړه یې وینې څخېدلې وویل "پاکستاني ریاست باید د دغه غورځنګ د فعال غړي ارمان لوني قاتل پیدا کړي او دا قضیه بې له څېړلو همدا سې پرې نه ږدي، که څه هم دا د پاکستان

رياست كړنه ده بيا هم غږ كوو چې د ارمان قاتلين پيدا كړل شي، ارمان لوني چې اصلي نوم يې محمد ابراهيم و، د سنخاوي اوسېدونكي او په پښتون ژغورنې غورځنگ كې دومره زيات فعال و، چې نه يوازې د ننگ ميدان ته پخپله راوتی و، بلكې خپله خور وړانگه لوني يې هم له ځان سره د ننگ ميدان ته راوستې وه. "

ايمان نور څه هم غوښتل چې ووايې خو په همدې وخت كې يې موبايل ته زنگ راغی، د لاوډ سپيكر مايك يې كوم بل ځوان ته ونيو او خپله يې زنگ ته ځواب ور كړ:

- سلام!

- هيله كوم دا هر څه بس كړه، موږ همدا اوس هم تا څارو.
ايمان په خبرو كې ور ولوېد، څه مطلب، يانې موږ څه بس كړو؟
- همدا چې څه دي روان كړيدي.

ايمان ورغبرگه كړه "شهيد ارمان لوني له پيل نه دا اټكل كاوه چې د آزادۍ شهيد به وي او وينه به يې رنگ راوړي، نن ورځ زموږ مخې ته هيڅوك هم نشي راتلی او زه باور لرم چې د ابراهيم ارمان به ضرور پوره كېږي، تا او د پاكستان پښتون دښمن پوځ او استخباراتو محمد ابراهيم (ارمان لوني) شهيد كړ، خو زه په ډاډ سره ويلای شم چې د ارمان شهادت به د مقبوضه پښتونخوا ازادۍ ته اوږد مزل ډېر لنډ كړي." او له همدې سره يې اړيكه ښكته شوه.

كله چې لاريون پای ته ورسيد، ايمان او ميوند هم پخپله لار روان شول او د كور تكل يې وكړ، په لاره كې د ميوند تليفون ته پرلپسې زنگونه راتلل خو ځواب يې نه وركاوه؛ ايمان چې له ډېرو زنگونو په تنگ راغی، ميوند ته يې وويل "ياره ځواب ور كړه، بيخي مې زړه ورتنه تنگ شو" ميوند په همدې خاطر ځواب نه وركاوه چې شمېره نامعلومه وه، د ايمان په ټينگار يې ځواب ور كړ:

- سلام وروړه!

- وعلیکم سلام...

یو ناپېژند غږ یې تر غوږ شو، ورغبرګه یې کړه " څنگه یاست؟
ورور ه څوک؟ ... "

سړي چې په زورور ه او قهرجنه لهجه یې خبرې کولې د میوند په
ځواب کې وویل " هیله کوم دا هرڅه بس کړئ، ما ستا ملګري ته هم
ووویل، زه نه غواړم چې تاسو ته کوم تکلیف ورسوم، مګر ستاسو دا
کړنې به ما او زما ملګري مجبوره کړي چې عکس العمل څرګند کړو
... " ایمان یې له لاسه موبایل واخیست او ځواب یې ورکړ:

- که تاسو رښتیا هم زما او زما د کړنو مخالف څوک یاست، نو ما
وګواښئ، هیله کوم زما ملګرو ته زیان مه رسوئ. د ایمان په لهجه کې
نرمې او حوصله څرګندېده.

مخالف کس یې په ځواب کې وویل:

- د همت اړین مرګ کوم تصادف نه و...، کېدای شي تاته به یاد وي
چې تر هغه یوه ورځ مخکې لا مور تاسو ته خبر درکړی و، مګر تاسو بیا
هم هغه څه ترسره کړل کوم چې مو منع کړي و است، ستا آړین او خوږ
یار زموږ د ملګرو لخوا په موټر وهل شوی و، هغه کومه تصادفي حادثه
نه وه، هیله ده، مطلب دې اخیستی وي. د ایمان له لاسه موبایل ولوېد،
ژر یې موټر د لارې څنګ ته کړ او ودرېد.

د زړه زربان یې زورور شول، لویه چیغه یې تر خوله ووت " آړین "

له موټره ښکته شول، میوند ټینګ په غږ کې ونيو، څه وشول، د
همت په اړه یې څه وویل، ووايه ایمانو ووايه؟!

- هغه دوی وژلی، د همت پېښه کولو کې هم دوی لاس لري، هغه
دوی وژلی... او بیا یې د موټر ټایر ته یوه کلکه لغته ورکړه " اوووف
خدايه، کوم امتحان نه و چې تانه واخیست. "

بيا يې ميوند ته مخ ور واړوه، په داسې حال چې غوښتل يې بيرته موټر ته وخپري وويل: "چيرته چې اېډيولوژي د ټوپک په خوله خبرې کوي؛ هلته به د برداشتونو تر منځ واټنونه پرېکړې کوي."

ايمان کور ته له رسېدو سره سم له مريم سره مخامخ شو، مريم يې د حالت په ليدو سره پوښتنه وکړه "ښاغليه! بايد پوه شم چې څه خبره ده او هو رښتيا ميوند؟"

- ميوند کور ته لاړ ...

- نو ستا دې حالت ته ګوره، سترګې دي څنګه سرې شوې دي، لکه چې ژړلي دي وي.

ايمان همداسې غلی ناست و او د مېز په سر د همت ايښي عکس ته يې په ځير ځير سره کتل، مريم د ايمان مخې ته له چايو ګېلاس ډک کړ، د تسلی په پار يې د ايمان لاس ونيو او وې ويل:

- پوهېږم، دا ډېره سخته ده، د خدای رضا بايد ومنو، دا به مو قسمت

وي.

ايمان وويل:

- نه پوهېږو! موږ رښتيا هم نه پوهېږو چې دا هر څه زموږ نه، بلکې د حالاتو په لاسونو کې دي، اوس دا حالات راباندې دومره زورور شوي دي چې هر څه وغواړي راسره کولای يې شي...

مريم ورغبرګه کړه:

- بايد په دې پوه شو چې موږ په خپله د حالاتو ذمه وار يوو، پخپله مو ځان د مردارو اوبو ډنډ ته غورځولی او په پاکي کې راته ځان خيران اېسي، ستا غوندې يوه ازاد او خودمختار انسان ځان د مجبورۍ په

خنجیرونو تړلی، که څه هم باید مجبور ووسو، خو لازمه نده چې خامخا باید مجبور ووسو، ځکه مجبوری یې وروستی حد دی او تردې وړاندې د خپلواکۍ سل زره نورې لارې لرو.

ایمان وویل:

- اوس هغه وخت نه دی چې څوک دې په پټو سترگو څه ومني، هر سړی په حقایقو پسې گرځي او همدغه د انسان کمال هم کېدلی سي چې د حقیقت تر موندلو پورې تر وروستۍ اندازې ولاړ سي.
- ایمانه! دلته بیا برعکس هر څه په پټو سترگو منل کېږي تر رښتیا ډېر درواغو ته اهمیت ورکول کېږي او همدارنگه د رڼا لارویان او مشالونه مو د رڼایي په تور بدناموي.

تر لږ څه چوپتیا وروسته مریم چوپتیا ماته کړه او ووي ویل:

- په ډېر گډوډ حالت کې د عادت خلاف عمل پکار دی هغه دا چې یو تریخ شی باید د خواږه په نوم ومني او خوند ترې واخلي.
ایمان وویل "یو څوک دا خبره هم کوي چې تر څه تل خوندور او په حقیقت کې خواږه وي او هو دا کېدلی هم سي، مریم جان زه تل هغه څه خوښوم چې بدنام وي لکه شیطان او نور ټول هغه څه چې بد نوم یې گټلی وي."

ایمان په لومړي ځل یوې نجلی ته د "جان" لفظ کارولی و او دی خپله دې لفظ ته له متوجه کېدو سره لږ څه خجالت هم سو خو نظر انداز یې کړ او ووي ویل:

- دا څومره موده کېږي چې خیرن یم او ځان مینځلو ته مې زړه نه کېږي.

مریم وویل:

- پکار خوداسې ده چې هر وخت باید پاک او مقدس وگرځي.

ایمان وویل:

- مگر زه اوس تقريباً له داسې خيرنتوب سره عادت سوي يم او دا
 ځکه چې په ټوله شاوخوا کې مې کوم داسې سپيڅلی ډنډ نسته چې
 ځان په کې غوپه کړم.

مريم وويل:

- د خيرنتوب هم خپل خوند وي او دا خوند هم يوازې او يوازې د
 ځينو په نصيب کې کېدلای سي.

ددوی مکالمې لا دوام درلود چې مريم ته زنگ راغی، فوراً يې ځواب
 ورکړ "هيله کوم مزاحمت مه کوه" او موبایل يې بند کړ.

ایمان وپوښتل، فکر کوم مټين دې دی؟

- نه، هسې کوم څوک به وي، زه دانشم زغملی چې يو پردی څوک
 راسره بې ځايه او بې له کوم دليله خبرې وکړي، دا زما ایمان او غرور ته
 زیان رسوي او له همدې سره يې وخنډل...

ایمان وويل:

- د خپل درمان سره په جنگ کې هميشه ایمان ته څه ناڅه تاوان
 ضرور رسېږي خو په حقيقت کې د ایمان تازگي په همدې تاوان کې
 نغښتي ده.

مريم، مسکې شوه او وې ويل "ایمانو که خوښه دې وي يوشه به
 وخورو، زه بيخي زياته وړې سوې يم."

تر خورو وروسته ایمان د ځای څښلو ته "نه" وويل او خپلې خونې ته
 د مطالعې لپاره لاړ، مريم تمامه شپه په وينښه تېره کړه، کله به يې د
 ريان، حوا، همت او کله به يې هم د ایمان د مهربانۍ په اړه فکرونه
 کول...

سهار وختي کله چې ایمان د لمانځه او ورزش کولو لپاره پاڅيد، وې
 ليدل چې مريم په څوکۍ کې ناسته ويده سوې ده، ځواته يې ورغی،
 ډېر په زړه نازره يې د هغې په اوږه لاس ورکېښود، مريم يو ناڅاپه په

ډار او ترس کې له خوب راښکاره شوه او ايمان ته يې په حيرانتيا سره
کتل...

ايمان پوښتنه وکړه:

- ته دلته؟ يانې ته دلته ويده شوې وې؟

مريم پټه خوله ناسته وه او لا يې هم ايمان ته حيران حيران کتل،
ايمان بيا پوښتنه وکړه، مريم دا څه وينم؟ او پسې زياته يې کړه، "ددې
دا مطلب چې ته تر ډېره ويښه پاتې شوې يې او دلته په ناسته ناسته
ويده شوې يې... هله نو پاڅه او آرام وکړه."
ساعت تر کتو وروسته يې ځان چمتو کړ او له کوره ووت.

ايمان تر سترې مشې وروسته داسې سترې غونډې کېناست او تر
ډېره په فکر کې ډوب تللی و، چې د ميوند په غږ سره راښکاره سو، هغه
داسې په زوره ورته وويل:

- څه کوي آشنا په کومو سوچونو کې تللی يې؟

يو سوړ اسوېلی يې وکښن او ورته وې ويل:

- کله، کله انسان دومره ناهيلي سي چې هرڅه يې، ان تردې چې
ژوند يې تر پام بد ورځي.

ځواب يې ورکړ:

- زبردست، ملا په خپله څه نه کوي او نورو ته نصحت کوي، تر
پرونه پورې دي مور ته د ناهيلي په وړاندې د مبارزې ويل او نن ځان ته
گوره؟

- نه پوهېږم يار دا يوه اونۍ کېږي پرلپسې د ناهيلي په وړاندې د
مبارزې تمرين کوم، خو يوه دومره باريکه نقطه مې په وړاندې

ودرېږي، مبارزه څه چې نوم يې لارڅخه هېر سي.
 ميوند په شونډو کې مسک سو او داسې په طنزیه انداز يې ورته
 وويل، بچيش نه مې درته وېل دا وخت درباندي راځي بيا به دې
 ووينم...
 ورغبرگه يې کړه:

- دا سمه ده چې ماته ژوند کول ارزښت لري، نه دا چې ژوند تېر
 سي؛ خو ناهيلي بيا هغه څه ده چې ارزښت هم تر پښو لاندې کولای
 سي.

- ښه نو ته د څه په اړه فکر کوي؟
 - تل به مې هڅه کوله چې نهيلي کسان وژغورم او هغوی بيا ژوند
 کولو ته وهڅوم ځکه زه پوهېدم دوی کولای سي د هغوی په توان او
 طاقت مې باور درلود، دوی وزرونه لرل يواځې دا به پاتې و چې الوت يې
 ورزده کړم، زه چې وزر نلرم الوت به څنگه وکړم؟
 ميوند وويل:

- يواځې او يواځې پر خپل خدای باندې باور ولره.
 ايمان په پټه خوله ځان ته کېناست او د خپل ازلي بدبخته قسمت د
 بدلېدلو لپاره يې د لوی څښتن تعالی جله جلاله په دربار کې دعا وکړه.
 ميوند په تکرار سره پوښتنه وکړه:

- ستا دا حالت، هيڅ د زغملونه دی، داسې څه شوي دي اخېر؟
 ايمان په خبرورانی او وې ويل:

اشنا په رښتيا هم زه نه پوهېږم خو يو نوی درد راته پيدا سوی؛ په
 وجود کې مې لگيا دی اندامونه مې زېږېښي، دا کټ-مټ داسې وي لکه
 د کوم تللي چا يادگار چې درسره وي يا دې ته ورته کوم بل څه؟ خو
 زما لپاره تردې بل ښه مثال په نظر نه راته.

او پسې زياته يې کړه "زه تېری شوی يم او ته پوهېږې، تشکي تر

نشې سخته وي، ما خپله خو ډوله نشه تجربه کړې ده خو کوم خوند چې په تشنگي کې وي هغه په نشه کې نسته، البته د مستۍ په اړه يې زه څه نسمل ويلي.

ميوند بيا پوښتنه وکړه، ايمانو دا ته څه وايه اوس؟
- هيڅ!

لاکن نن د يوچا عاطفي حالت دومره متاثره کړم، نږدې و له سترگو مې ترڅه اوبنکه جلاسي، د شيطان رزيل دې کور ودان وي، په دې کې يې هم دوه رنگي ليدله ...

د چايو گيلاس يې په خوله پورته کړ "سوړ دی." ميوند يې له لاسه گېلاس واخيست او تازه چای يې ورته واچوه.
ايمان وويل:

- يو مست انسان چې څومره لوخ او برېنډ وي، هغومره يې انداز ځانگړی او له خونده ډک وي؛ زه اصلاً دا خبره کول غواړم چې مست او لوخ انسانان بايد په سپين سترگتوب کې خامخا خپل حد وپېژني، مستي او برېنډي زما هم خوښېږي مگر په سپين سترگي خفه کېږم.
ميوند دفتر ته د تلو وويل او رخصت يې واخيست.

مريم د جامو بدلولو په حال کې وه چې ميوند را دننه شو، هغه وار له واره دهغې سپينې او لوخي ملا، طلايي وينتو او بيا يې په مخ شيشه کې چيرته چې مريم دخپلو اندامونو په تماشه ولاړه وه، دهغې د نامه غوټۍ ته په کتو کې غرق لاړ، خو وروسته تر جامو بدلولو يې په مخامخ هينداره کې وليدل چې ميوند يې تر شا ولاړ دی، په حيرانۍ او وهمجنه لهجه کې يې د هغه نوم واخيست او وې ويل "ميوند، ميونده ته؟!"

میوند و خندل او وې ویل "هو زه" او پسې زیاته یې کړه " ښکلې ښکاریې " مریم له شرمه تکه سره واوښته او داسې بد احساس یې وکړ، خو میوند له چالاکی څخه په گټې اخیستنې خپله پښه وښویوله او ځان یې د مریم لور ته په غورځېدلو کې تمثیل کړ، هغې یې د نیولو هڅه وکړه، دوی لاهمداسې سترگو په سترگو کې و، چې ایمان له لمانځه او ورزش وروسته کور ته راغی، میوند د خجالتی احساس وکړ خو پرته له دې چې په همدې اړه څه ووایي ایمان ته یې وویل "سهار پخیر، ورځ مو ښکمرغه!" او تر لږ څه کښاستو وروسته یې رخصت واخیست او ولاړ.

ایمان نن ټوله ورځ د هغې صحنې په اړه فکر کاوه چې کور ته د راتگ په وخت کې یې لیدلې وه.

په همدې وخت کې مریم راغله او پوښتنه یې وکړه "فکر کوم نن لکه چې د کار لپاره چمتوالی نه نیسې؟

ایمان د تلویزون په پرده د سهار د اوو بجو خبرونه کتل د تلویزون په پټۍ لیکلي و "امریکا شو ورځو کې له طالبانو سره جوړجاړی اعلانوي"

ویاند خبرونه لوستل ((کابل کې په یو هوټل کې د واده په مراسمو بیگنۍ چاودنې کې د مرگ ژوبلې ارقام له ۲۰۰ واوښتلو))

خبريال راپور ور کاوه؛

په دغه چاودنه کې ټول ملکي کسان په شهادت رسېدلي دي
په یاد خونړي برید کې ۶۳ کسان شهیدان شوي دي او ۱۸۲ کسان زخمیان دي..

د قربانیانو له جملې څخه د یوې کورنۍ ۱۴ غړي شهیدان شوي دي.

د پېښې یوه عیني شاهد خبرې کولې؛

په نڅا او خوشحالی بوخت وو چې ناڅاپه یو دروند غږ فضا تیاره

کړه، هر ه خوا لوگي و او د هوټل په سالون کې شور ماشور شو. حالت ډېر خراب و، بڼځو لوڅې پښې پر وټونو مندې وهلې او چغې يې وهلې چې زموږ زامن چېرې دي؟ ځينو نارې وهلې چې زما پلار څه شو؟ ما په خپل ژوند داسې حالت نه وليدلی.

د تلویزون په پرده ځینې خونړي عکسونه وو، د ځینو پښې او چاودنې ته د نژدې خلکو سروڼه پرې شوي وو. خلکو د ټپیانو په لېږدولو کې له امنیتي ځواکونو سره مرسته کړه او ټپیان یې روغتون ته لېږدول.

ایمان له یوه اه سره تلویزون بند کړ او تر یوه شېبه چوپتیا وروسته د مریم سترگو ته په کتو کې وویل:

- لکه چې د ژوند یو بل پر او پیل کېدونکی دی او په څو ورځو کې به یوځل بیا د غم او زغم ترمنځ د کشمکش ښکار یم، زه خپله نه پوهېږم خو یو چا دا خبره کړې ده چې که غم درباندي راغی په خلاص زړه یې ومنه، ځکه همدا غم دی چې څوک یوځای ته رسوي.

مریم وویل:

- ایمانو، د ځوانۍ توده هوا انسان تازه ساتي او دا وخت څوک دومره د ستونزو په اړه فکر نه کوي دا خبره زما په نظر بالکل درواغ ځکه ده چې د ځوانۍ هوا که څومره انسان تود ساتي همدومره یې په وجود او روح کې د نویو شیانو تخم پخوي.

ایمان یو اوږد اسوېلی ویست او وې ویل:

- هر نوی شی د اندېښنې وړ دی.

مریم د خپلې حاضر جوابۍ څخه په استفادې سره وویل:

- خو باید پام مو دې ته وي چې څومره ګټور تمامېدلی شي، نه دا چې

فکر وکړئ څومره زیان به ولري.

ایمان چې تر ډېره یې خپله غصه کنترول نشوای کړی وې ویل:

- داسې له میوند سره دا مې هیڅ خوبن نه شول، نصحت جلا کیسه ده خو زما په رښتیا هم ستاسو دا کرڼه، بده یې مه گڼه لاکن دلته دا ذکر کول پکار و...

مریم ورغبرگه کړه " ولې یو شوک تل د نیم تش گیلاس یادونه کوي خو په نیم ډک باندې سترگې پټوي، میوند ستا ملگری دی. "

ایمان له ځایه پاڅېد او وې ویل "د گیلاس نوم باید په ډېر احتیاط سره واخیستل شي ځکه دا د ماتېدو شی دی.

د میوند او مریم تر منځ اړیکې ورځ په ورځ غځېدې او د همدې ټول څه هڅه یواځې او یواځې میوند کوله، کله به یې ورته میسجونه لېږل، کله کتابونه او کله به یې هم له مریم سره ناسته کړه او ورسره بېلا بېلې د ژوند کیسې یې شریکولې، مریم که څه هم نه غوښتل داسې کوم څه وشي خو په غیر مستقیم ډول د میوند له حرکتونو، کړنو او کتو متاثره ښکارېده او د هغه په اړه یې وخت ناوخته فکرونه او اندېښنې څرگندولې...

اوس د مریم هم زړه غوښتل چې نور تل تر تله د ایمان په کور کې پاتې شي، اوس خو به چې دندې ته هم د ایمان له کوره تله او راتله، نن ورځ یې له مور سره هم اړیکه ونیوله او هغې ته یې د خپلې خوشحالی کیسې وکړې.

خو د ایمان ورځ په گډوډو فکرونو او سترې ذهن سره تېره شوه، کله چې ماښام کور ته راغی، پرته له دې چې څه وخورې یا د مریم سره وویني خپل اطاق ته لاړ او په ځای کې پرېوت، چې له یو څه شېبې وروسته یې سترگې سره ورغلې او آرام خوب یووړ، په همدې وخت کې مریم هم د هغه اطاق ته راغله، کله چې یې ولیدل ایمان په آرام خوب کې دی بیرته ووته...

خو له وتو سره سم یې د ایمان چينغې واورېدې او بیرته راغبرگه

شوه، وې لیدل چې هغه پنخپل ځای کې وارخطا ناست دی او وجود یې خولې شوی و، پرته له دې چې مریم پوښتنه وکړي، ایمان وویل:

خوب وینم لاسونه مې غوڅ شوي وي، په یوه کوڅه کې روان یم چیغې او نارې وهم، هیڅوک مې غږ نه اوري، بالاخره یو څوک راپسې غږ کړي:

_ آخ ته دا وگوره... هیڅ، هیڅ آخ څه درباندي شوي چې ځان دې داسې په وینو لړلی دی او نارې وهې ها؟
ومې ویل:

_ زه هم نه پوهېږم ولې؟ خو کله چې راوینس شوم دواړه لاسونه مې غوڅ شوي وو، په کوڅه کې هیڅوک نشته چې د ځان په اړه ترې پوښتنه وکړم چې دا چا؟! او یوازې همدا ته یې، فکر نه کوم چې ته دې هم زما له دې حالت څخه خبر ووسی.

سړی یو دم په خندا شو او دومره یې وخنډل چې له ډېرې خندا یې ساه بنده، بنده شوه په همدې وخت کښې یې راته وویل:

_ دا بیخي بل وړ ده، یو سړی دې تردې حده خوب وړی وي چې د لاسونو په غوڅېدلو نه وي خبر او بیا په خوب کې د ځان په اړه پوښتنه هم له خوب وړو څخه کوي، دا هیڅ امکان نلري چې یو وینس سړی دې د ویدو خلکو له خوب څخه خبر شي، تاسو ته پکار ده چې یوازې او یوازې د خوبونو په محل کې واوسی. دنیا د وینسو خلکو ځای دی او یوازې وینس خلک کولای شي د ځان او حالت په اړه له ما څخه پوښتنه وکړي.

ومې ویل ته څوک یې؟

راغبرگه یې کړه:

_ د یو ویده قام ولسمشر، دا غږ دومره دروند و چې زه یې له خوبه

راوینس کړم.

مریم چې هرڅومره ډاډ ورکړ، خو هغه په همدې خبره ټینګار کاوه چې زه ویرېږم او یو څه غلط کېدونکې دي.

★★★

نن سهار چې میوند راغلی نه و، ایمان پخپله ورپسې زنگ وکړ او هغه یې کور ته راوباله، د کابل چاپ ورځ پاڼه یې ور واخیسته "ناټو او امریکایي چارواکي له څو میاشتو راهیسې د افغانستان وضعیت په ارزولو او په مې میاشت کې له دغه هېواده د بهرنیو ځواکونو د وتلو په مسئلې بوخت دي."

ورځپاڼې ټینګار کړی چې د افغانستان د جګړې د پای ته رسولو په هدف تر ټولو غوره پریکړه دا ده چې د نړیوالو ځواکونو ماموریت بدلون ومومي.

خو د لیکوال په وینا، د افغانستان د تېرو دوو لسیزو لاسته راوړنو خوندیتوب لپاره اړتیا ده چې ټول لوري مسوولانه تصمیم ونیسي. په ډېر کم وخت کې میوند هم راوړسید او ددوی ترمنځ د تل په څېر خوندوره مکالمه د سولې له خبرو را پیل شوه او د نن سهارنۍ څو د مریم د لاس پر اټو لا خوندوره کړې وه.

ایمان ورځپاڼې ته په اشاره وویل امریکا او طالبان د ترهګر او ترهګرۍ تعریف پر سر نه سره جوړېږي او دا ځکه مهم خبره ده چې امریکا او طالبانو په اصولو کې موافقه کړې چې د افغانستان خاوره د ترهګرو ډلو لخوا د امریکا او نورو لوېدیځو هېوادونو پر ضد نه کارول کیږي.

میوند په داسې حال کې چې خوله یې ډکه وه، د مریم مننه وکړه او

وې ويل "ډېر يو ښه خوند يې دى. " او پسې زياته يې كړه: يوازې د جگړې پاى ته رسېدل بس نه دي بلكې اړتيا ده چې هر ډول سوله بايد پراخه وي او د افغانستان په راتلونكې كې بايد د ټولو حقونه خوندي شي په تېره مېرمنې چې د طالبان د واكمنۍ پر مهال ډيرې زورېدلې دي.

ايمان د موضوع بدليدلو هڅه وكړه او وې ويل "ميوند جانه" پرون مې تازه ځان مينځلى او د خپل زړه خبرو ته غوږ نيولى و چې د خپل خام عقل غلبه راباندې راغله او زه يې له يو داسې چا سره خبرو كولو ته مجبور كړم چې هيڅ اړتيا مې نه وه. "

او پسې زياته يې كړه؛

قدرت د قسمت په ټاكلو كې زبردست كار كړى، هرچاته يې نصب او غضب دواړه برابر ور كړي دي؛ كېداى سي پام مو وي چې موږ تل له ښېگړو مخكې د هغه په بدگړو فكر كوو او همدا وجه ده چې د نيكمړغۍ پر ځاى له بدمرغۍ سره مخ كېږو.

ميوند ورغبرگه كړه:

- نصب كه څه هم د خپل په مانا كارول كېږي لاکن زه بيا له دې مانا سره جوړ نه يم په دې اړه بايد له سره فكر وشي.

ايمان داسې يو خوندور احساس وكړ او د ميوند خبره يې تکرار كړه "هو، هو بايد په دې اړه له سره فكر وشي. "

ايمان دا هڅه كوله چې د ميوند ښېگڼې رايادې كړي او د مريم لپاره تمثيلي خدا او احساسات څرگند كړي.

ميوند د ناوخته كېدو وويل او اجازه يې واخيسته.

د ميوند له تلو سره سم، مريم د ايمان خواته راغله او د هغه مننه يې وكړه خو ايمان په خپل ځانگړي انداز كې خدا وكړه او وې ويل:

- او نن بيا د يو داسې ناولي فكر په احاطه كې راځېر وم چې را

ولارېدم په ذهن کې مې د خدای په امانۍ الفاظ هم ککړ شوي وو او د دې برکت دا دی، چې زه باید همدا اوس هدېرې ته لار شم او په اهل قُبورو سلام ووايم.

مریم وویل "ایمانو که ته داسې فکر کوې چې هغه غلط دی، نو له کوره یې منع کړه. "ایمان هیڅ هم نه وویل او له کوره ووت، خو د موبایل پاتې کېدو ته بیرته راوگرځید، چې مریم ورباندې غږ کړ "زه هم درسره ځم."

مریم او ایمان یو ځای موټر کې د ښار په واټونو ګرځېدل او د جمعې ورځ له رخصتۍ یې خوند اخیست، چې له لارې بندۍ سره مخ شول او د زیات رش له امله یې دا هرڅه په بې خوندي بدل شول، مریم د ایمان سترگو ته په کتو کې فکر وړې وه او موسیقي یې اورېده، چې د موبایل په زنگ یې پام بدل شو، مریم ته زنگ و، ځواب یې کړ او وروسته له خبرو کولو یې ایمان ته مخ وړ واړاوه، ملګرې مې وه او نن شپه یې واده ته بللي یوو، ته او میوند هم باید راسره لار شئ ...

په همدې وخت کې یو چا د شالخوا پرلپسې هارن واهه کله چې پام یې شو د لارې خلاصېدو ډېر وخت شوی و، خو ایمان لا هم په لاره کې ولاړ و، یو تن د موټر شیشې ته راغی او ایمان ته یې په ښکتنځلو پیل وکړ.

ایمان ښینښه بنده کړه او پرته له څه ویلو یې حرکت وکړ، تر یو څه تګ وروسته یې وویل "مریم په رښتیا هم دا هرڅه ډېر بد خونده دي او ډېر بدرنگ ځان مې د ژوند د ښار په کوڅو واټونو کې روان کړی، کوڅه ډب سپي هره خوا خوله اچوي.

مریم ورغبرګه کړه، ملامت وې باید پام دې وای ...

- کله، کله مې پر ځان باندې شک سي هسې نه رښتیا دومره چټل سوی يم چې د مردار بدن بوی مې یو څوک په تکلیف کړي.

مریم وویل، هیله کوم داسې خبرې تاسره نه بښايې.
 - مریم له ځانه مې د انسانیت تمه پخوا ختلې ده لاکن یو څه چې زما
 ډېر امید ورته کېږي، هغه سپي دي چې لا تر اوسه د بادار په ځنځیر
 تړلي او له کوشه ډب هغو سره د ګرځېدو نه دي.
 مګر ته ولې داسې خبرې کوې؟ مریم له غصې تکه سره واوښته.
 ایمان وویل:

- زما مې له خپل بدرنگ ځان څخه هیڅ کر که نه کېږي او همدا وجه
 ده چې د زمانې له توپیري چلند سره کومه ستونزه نلرم، که څه هم
 زمانې د ښه رنگي لاس نیولې؛ څه موده وړاندې مې زما په څېر له یو
 بدرنگ چا څخه د زمانې د ساعت تېرۍ په اړه وپوښتل، ځواب یې دا و
 چې په اتن کې فاتحه وایو.

ایمان او مریم تر مازدیګره پورې همداسې د ښار په واټونو، پارک،
 د لوبو میدانونو، هوټل او بالاخره کورته راستانه شول، که څه هم ډېر
 سترې شوي ول، بیا یې هم واده ته د تلو تیاری ونیو، میوند یې له ځانه
 سره واخیست او روان شول...

مریم د یوې ښې نڅاګرې په توګه نڅاه وکړه او په همدې وخت کې
 یې ایمان تر لاس ونیو له ځان سره یې راولاړ کړ، دا لومړی ځل و چې
 ایمان د بالې نڅاه کوله، که څه هم ایمان ورسره نابلده و، مګر د یوې
 ښکلې جوړې په توګه د ټولو د پام وړ وګرځېدل.

وروسته له واده کله چې درې واړه د کور پر لور روان وو، میوند د
 دوی دواړو د نڅاه بیخي زیاته ستاینه وکړه او وې ویل " دا لومړی ځل و
 چې ما داسې یوه نڅاه ولیده، بیخي مو حیران کړم، دا یواځې زما لپاره
 نه بلکې په هوټل کې د ناستو کسانو لپاره فوق العاده وه، زه بیخي ډېرو
 ودونو او محفلونو ته تللی یم خو دا مې لومړی ځل و..."

په همدې وخت کې ایمان هم د مریم د فوق العاده نڅاه ستاینه وکړه

او پوښتنه يې وکړه:

-مریم!

ايا پوهېدلای شم چې تاسو دا نڅاه چيرته زده کړې؟

هغې ځواب ورکړ " له ډېره وخته ورسره مينه لرم او هو دا مې له خپلې يوې بهرنۍ استاذې زده کړې وه. "

ماته بيخي په زړه پورې وه... ميوند يې بيا هم ستاينه وکړه.

ايمان د ناوخته کېدو يادونه وکړه، ميوند يې تر خپل کور پورې ورساوه، په لاره کې يې د مریم د چوپتيا ماتېدو لپاره وويل:
-مریم!

يو بل څه ته مو چې بايد پام وي هغه دا چې انسان په قدرت کې د يو لوی قدرت څښتن دی، لاکن وخت يې له بخت سره جگړې ته نه پرېږدي.

مریم بيا هم خپله حاضر ځوابي څرگنده کړه:

- ځکه وخت پوهېږي که انسان له خپل بخت سره په جنگ اخته سي د وخت ارزښت کمېږي، ارزښت تر لوړ نه لوړ قيمت نه هم مهم دی.

ايمان په داسې يو ارامه لهجه خبرې پيل کړې:

- مریم زما ذهن په يو داسې ځنځير تړل سوی چې هغه د وخت تابع دی او تل دا هڅه کوي چې له وخت سره سم بند او خلاص شي.

مریم ورغبرگه کړه " خو زه همېشه دا غواړم چې وخت په حقيقت کې هيڅ ارزښت نلري، بلکې ارزښت هغه څه لري چې تر وخت مخکې ترسره شي. "

- يانې څه؟ ايمان پوښتنه وکړه.

- يانې نن بايد د سبا لپاره يو څه وکړای سو ترڅو سبا يې په منظم ډول راته گټور تمام سي او له همغه څخه په استفادې يوه بل راتلونکې

ته چمتو واوسو؛ مور بايد له ژوند سره په څنګ کې مزل وکړو، دا ځکه چې ژوند يو ارزښت دی او د ژوند ارزښت په نن کې د سبالپاره دی.

کور ته له رسېدو سره مريم د زعفرانو چای آماده کړ، ايمان "مننه" وکړه او بيا يې د مريم په سترګو کې خپل نظر خښ کړ...

مريم په مينه ناک انداز سره د هغه په سترګو کې ځان ولید. ايمان يو ځل بيا "مننه" وکړه او مريم ته يې وويل "کېدای شي ستا به خوښه نه شي، خو بيا هم غواړم يوڅه درته ووايم."

د مريم تلوسه شوه، په مېز د چايو له ګېلاس سره لاس ولګيد او پر ځمکه ولوېد...

هغې لا ګېلاس نه و راپورته کړی، چې يوڅه ته يې پام شو، هغه دا چې ايمان يې لاس نيولی و او په خپل زورور لاس سره يې د هغې نرم لاس ټينګاوه.

مريم غلې وه او ايمان يې د بڼو موسيقي ته غوږ و، د ايمان په زړه کې يوه څرېکه وه او هغه يې د څرګندولو هڅه کړه خو د "هو" او "نه" په منځ کې را ګير ايمان، نه شوای کولای داسې يوڅه ووايي، چې د مريم احساساتو ته سپکاوی وشي يا کوم بل څه...

ايمان يې لاس نور هم ټينګ کړ او د هغې سترګو ته په کتو سره يې وويل "مريم! زه مټين سوی يم، د ژوند په ټولو هغو بې خونده شيانو چې د دې سيمې خلکو ته ارزښت نلري، شيطان که څه هم له خدايي درباره شړل سوی زما خوښېږي او هو بېخي زيات."

په همدې وخت کې يې د ذهن کړکۍ ته شيطان ودرېد او په ډېر احترام سره يې ددنه راتلو اجازه وغوښته.

مريم هغه خپلې کوټې ته وباله او وې ويل "بايد ويده شې ناوخته ده"

ايمان پخپل ځای کې را ولاړ شو او د مريم په سترګو کې ډوب تللی

و، د ذهن شيطان يې بې له دې چې ايمان پوښتنه وکړي، ورته وويل ما
خوبه پېژنې چې شيطان يم؟
ايمان "هو" وويل .

هغه زياته کړه ستا غونډې شيطان پرست خلک زما خوښېږي او زه
ورته ډېر احترام لرم، دا ځکه چې دوی دوزخ حقيقي جنت گڼي او دا
حقيقت هم دی.

مريم يې د ځان خواته را نږدې کړه، کت مت په هوپل کې د نڅاه په
خېر، مريم تاو را تاو شوه، ايمان لا هم د شيطان خبرو ته غوږ و، هغه په
لوړ او از خبرې کولې " دوزخ يو واقعيت دی چې انکار ترې نشي کېدی
او د دوزخ په وړاندې انسان دومره کمزوری دی چې زما غونډې يو
معمولي شيطان يې هم دې لور ته راکاږلی شي که څه هم خبر دی چې
دوزخ د سرو لمبو کور دی، او دده په بدن کې چې کومې حقيقي گرمې
ده هغه هم د دوزخ له اوره ده. "

ايمان خپلې شونډې د مريم په سرو انگو کېښودې، شيطان لا هم د
هغه ذهن اشغال کړی و، هغه د ايمان غوږ ته خوله ورنږدې کړه او په
ورو غږ يې وويل " لکه څرنگه چې ته همدا د يو خوندور سکس په تمه
يې، داسې سکس چې ستا د وجود ټوله گرمې ختمه سي " ايمان د مريم
په ټول وجود راخور شو او له دې سره سم شيطان عليه لعنت په غېږه
کې ټينگ کړ او په څو دقيقو کې هغه يو تود سړی د خپل خیرن ځان
په سپينو جامو کې د تاوده حُسن په سره غېږه کې پروت و.

دا په بې ساري ډول زړه وړونکې ډالۍ وه چې ماته مې خپل رب
راپيرزو کړه: زه نه پوهېږم او هو په رښتيا سره چې نه پوهېږم، دداسې

يوې پر تمينې ډالۍ لپاره به د خپل خدای شکر څنگه ادا کړم (؟) دا ماته ډېره په زړه پورې ده، تل له داسې څه سره مخ کېږم چې په اړه يې يا نه پوهېږم او يا هم ډېر کم پوهېږم. نړۍ له همداسې حيرانوونکو شيانو ډکه ده او بايد داسې وي چې لا تر اوسه دهغه چا د عطر و د بوی له امله ژوند کوو چې دانړۍ يې پيدا کړې ده، ممکن که دهغه د حُسن يوه برخه خوشبويې تر مورڼه وای رارسېدلې ژوند کول به ډېر سخت و.

ايمان په خپل ځانگړي انداز کې خبرې کولې او د ميوند مخې ته يې د چايو گېلاس ډک کړ، په همدې وخت کې مريم هم راغله او له ميوند يې د سترگو په اشارې سترې مشې وکړه، درې واړه د سبا نارې لپاره په مېز ناست وو.

ايمان په داسې حال کې چې ژر ژر يې له تودې پيالې غږ پونه کول خبرې کولې " زړه مې غواړي ووايم چې زما رب ماته داسې يوه ډالۍ راکړې ده چې په ليدو به يې تاسو حيران څه چې بې سده شئ، ځکه نه غواړم تاسو هغه ووينئ او که تاسو په رښتيا سره غواړئ هغه ووينئ نو د خپل روح په اړه فکر وکړئ، زه د خپلې روح ليدلو ته په تمه يم، خو زه نه پوهېږم چې هغه به له گناهونو پاکه وي، روح مې زما تر خیرن وجود ډېره پاکه وه، خو کله چې وتله خامخا به وي خیرنه."

ميوند د تلو وويل د تلو په وخت کې يې ورځپاڼې ته پام شول بيرته د يوې شېبې لپاره کېناست او د ورځپاڼې په لوستلو يې پيل وکړ؛

سرمقاله وه "افغانستان د بيان ازادۍ په ډلبندۍ کې د سيمې له ټولو هېوادونو بر ځای لري. افغانستان کې مذهبي زغم او د خپلواکو رسنيو فعاليت هم بې ساری دی."

ورځپاڼې په يو بل خبر کې د افغان ولسمشر له خولې ليکلي و"داد ستاينې وړ پر مختگ دی او زه خوښ يم چې د سولې په هکله تر اوسه زموږ له اصولي دريځه د گټورو پايلو راوتل پيل شوي دي. زموږ

لومړنی هدف دا دی چې بې معنا وینه تويېدنه پای ته ورسېږي. "

ایمان میوند ته دناوختی وویل او پسي زیاته یې کړه؛
افغانستان کې د سولې لپاره مناسب چاپېریال تر اوسه سم نه دی
برابر شوی. د سولې خبرې که په مسکو او یا هم په اماراتو کې کیږي تر
ډېره پکې د بهرنیانو گټې لومړیتوب لري او تبلیغاتي بڼه لري.
میوند هم د ایمانو د خبرې تائید کړې؛
هو یاره په افغان حکومت کې دننه هم ځینې کړی له دې کبله سولې
ته زړه نه ښه کوي چې خپلې گټې په خطر کې ویني.
ایمان ځان چمتو کړ او په تلو تلو کې یې وویل لنډه دا چې د افغان
سولې پر وړاندې خنډونه ښایي ډېر وي، خو زما په اند د بهرنیو هېوادونو
لاسوهنې او د دوی خپلمنځي اړیکې تر ټولو حساسه موضوع او د سولې
په لار کې لوی خنډ دی.
که دا هېوادونه د خپلو گټو ترڅنګ د افغانستان دایمي ثبات او
سوله هم مهم وبولي نو بیا ښایي روان کړ کپچ پای ته ورسېږي.

ایمان نن ټوله ورځ په دفتر کې ډېره ښه تېره کړه، ورځ یې بیخي
مسته تېره وه، ایمان لا په کمپیوټر کې بوخت و، چې میوند راغی او هغه
ته یې وویل "هله نو چې وخت پوره دی باید لاړ شو" ایمان خپل
کمپیوټر بند کړ او د کور پر لور یې حرکت وکړ.
میوند یو سترې اسوېلی وکړ او وې وویل:
ایمانو! ددې ښار مازدیګر په دې هم بدرنگه دی چې د لمر لوېدو
څرک پکښې نه لیدل کېږي، دلته عمر ډېر په منډه دی، لمر خاته او لمر
لوېدو ته دې ور پام نه وي، اونۍ تېره سي.

ایمان د هغه خبره په خوله کې ور وچه کړه او وې ویل: په تېر محفل کې یوې ډمې، هنر او حسُن یوځای خرڅول زما یې تر ډېره په سپین گربوان کې سترگې وې، چې راووتم یوه تنی مې نه وه، یاد مې نه ده خوشکېدلې ضرور ده.

میوند ورغبرگه کړه:

زه نه پوهېږم چې ته د کوم محفل په اړه خبرې کوي؛ مگر زما په لاس کې د تسبو یو بند دی چې د مینې په قسم غوټه سوی، له یو چا سره د مینې په بنیاد موجوده اړیکه یو پاک زړه هیڅکله دې ته نه پرېږدي چې داغ ورباندې ولگېږي.

ایمان وویل:

. یانې له دې دا هم مالومه سوه چې شیطان د مینې په مقابل کې یو کمزوری ذات دی.

او پسې زیاته یې کړه " تېر مست مانېام دا ثابتته کړه چې هر رنگ په ښکلا کې یو مهم رول لري، هرڅه باید داسې لوڅ کړل شي چې اصلي رنگ یې راڅرگند شي، خوند په برېنډو اجناسو کې دی، که څه هم هغه د یوې خپرنې پېغلي بدن وي."

میوند وویل:

. همداسې د تور ښار انار کلی او هیره منډۍ مصنوعي حُسن یو جلا خوند لري، ترڅې شپېې خو باید په ترڅو اوبو ووینځل سي.

ایمان په کړس کړس وځنډل او وې ویل " یانې کابل او تور ښار سره پرتله کېدای شي؟ "

میوند ځواب ورکړ:

- د ورځ او شپې توپیر په دې کښې دی چې شپه توره او ورځ روڼه ده، لکه څرنګه چې شپه په هر برېنډ چا پرده غوړوي، دغه رنگه ورځ بیا ددې برعکس ده.

ایمان وویل:

حکمه هم زما او د تورې شپې ترمنځ چې کوم پت تعلق دی، هغه که د گناه له اړخه دی او که د ثواب په برخه کې یو سپېڅلی حقیقت په ځان کېښې نغاړي، اوس نو سوال دادی چې زما غوندې شیطان پرست انسانان به د خدای مخ ته په کومه سترگو ورځي؟

"داسې یو د نه زغملو حالت پرما بیخي نه دی راغلی، د حُسن په سودا کې زه همیشه تاوانی کېږم او دا د هغه مصنوعي بڼایست کمال دی چې د شیطان علیه لعنت رنگ پکښې وي." میوند په زوروره لهجه خبرې کولې او زیاته یې کړه "د اسلام اباد ښار کې، چې زما ډېر پام یې ځانته کړ، هغه د خدای په لوی کور کې نیمې برېښې پېغلې وې، چې په اوږو یې اوږده تور او ژړېږبخون وینستان پراته وو.

د میوند په لهجه کې شرارت پروت و، ایمان ورغبرکه کړه "یانې ته د یو وخت د تور او رنگین ښار باشنده هم وې.

میوند ځواب ورکړ:

- البته دا بیا بېله کیسه ده چې د هغې بلې دنیا حوري به نیمه برېښې وي او که ټولې؟

ایمان په داسې حال کې چې د سرک، سور شوي خراغ ته یې موټر ودراره، وې ویل:

- دا یو غیر عادي حالت دی داسې یو حالت چې زه یې نا ارامه کړی یم، ډارېږم، رښتیا هم ډېر ډارېږم، لکه چې زما د گناه او ثواب حساب و کتاب رانږدې سوی وي او پرما باندي د سور دوزخ یا جنت زېری کېږي.

میوند ځواب ورکړ:

- زه له دوزخ څخه وپره او د جنت له ژوند سره چندان علاقه نلرم؛ دا حکمه چې زما ډېر سخت ژوند خوښېږي او نه هم ډېر آسان، لکه همدا

اوس چې په مور (انسان) د ټکنالوژۍ يرغل راروان دی او دی به د خپل ځان تابع گرځوي، انسان غواړي چې خوراک يې په خوله کې ورکړل سي (؟) دا زما تبه بيخي نه مني چې تر حد زيات ماشيني ژوند وکړم، اصلي خوند بايد له منځه لاړ شي دا ځکه چې زه د اصلي او طبعي "خوند" طابع يم.

بيا هم بايد وويل سي چې د تور ښار تور مانښام بيخي بدخونده دی او زما تر سترگو، سترگو يوازې سپين په واورو کې پټ د کابل انځور دی؛ که څه هم د تور ښار په کوڅو کې نازکه موسيقي، ښايسته لباسونه، په بالکونو کې ولاړې نجونې، او دلالتان ...

ميوند هغه ته له موبایل يو انځور ښکاره کړ " دلته هره نيمه شپه د مصنوعي حُسن بازار په تنگو کوڅو کې سوربخن څراغونه د ليوني عشق د زندۍ کېدو گواهي ورکوي."

- د "ريډ لائټ" يوه نڅاگره ترهغو پورې خپل اصلي هنر څرگندولای شي ترڅو ټوله برېښه وناڅي.

ميوند ځواب ورکړ:

- ددې ځای هره نڅاگره همدا يوه خبره کوي چې دريډ لايټ ته ورته ځايونو کې د جنسي استفادې سره مخامخ کيدو خطر شته خو بيا هم ورته د منلو وړ ده، ځکه اوس په دې پوهيږي چې بالاخره به پر دې هم، د هغې د مور په شان چې په همدې ځای کې نڅا کونکې وه، د جسم څرخونکې ټاپه ولگول شي؛ نو په همدې اساس تر دې لاهم نورې ښې مستې شپې انتظار باسي...

ايمان د موټر ښيښه ښکته کړه او وې ويل " ميونده د کابل ښار او بازارونه په خپل ځان کې يو ډول مست بوی لري. د دې ښار مانښامونه يوازې پدې ارزي چې تل په يوه مسته گناه کې تېر کړل سي، ځکه انسان طبعاً گناه ته جوړ دی او هرڅومره چې کولای شي، گناه دې

وکړي."

او پسې زیاته یې کړه:

د ډمې دنیا مکار اوسیدونکي د پرونی بربنډي شپې سندرې په ډېر زور سره زمزمه کوي او په دې فخر کوي چې څرنگه یې مقدسه د حیا لوپټه د لعین شیطان له ارادې سره سمه په مردارو اوبو کې وینځلې ده، مور به نن خامخا دا سندرې د نڅا په محفلونو کې په ویاړ سره غږوو، ځکه مور هم د وخت تابع ګرځېدلې یوو او دا هرڅه په ډېرې سپین سترګۍ سره د افتخار وړ ګڼو.

اوس پوښتنه داده چې د پښتون حسن حیا څرنگه په مردارو اوبو ډوبېدلې شي؟

هیڅوک له بربنډو اندامونو څخه سترګي نشي پټولی او خوبېږي مو چې رڼې ورځې په داسې شپو بدلې کړو چې د هوس تشکي مو له منځه یوسي، مګر په واقعي حقیقت تل خپلې بینا سترګې ړندې ساتو.

ماته دا ډېره په زړه پورې پېښه ده چې نن ورځ جوهر للام ته ایښودل کېږي او هیڅوک د هغه له اصلي قیمت څخه باخبر نه دي.

له همدې سره سم دوی د کور په دروازه کې وو، میوند او ایمان کور ته راوړسېدل.

د کور منځې ته امنیتي ځواکونه او د خلکو ګڼه ګڼه وه "مریم خان ویشتی او هغه یې همدا اوس روغتون ته انتقال کړه" یو کس د میوند په ځواب کې وویل.

ایمان د همدې خبرې له اورېدو سره له موټر ښکته شو او غوغا یې جوړه کړه، یو تن عسکر را مخکې شو او هغه یې سمبال کړ، شپبه وروسته ایمان او میوند یواځې دومره وتوانېدل چې تر جنازې لاندې یې څو قدمه ولاړ سي، اوږې یې سپکې شوې او له یوې کنډې څخه خاورې او دوږي باد سوې او په څو ساعتونو کې د مریم جسد له یوه لمن ارمانونو

سره خاورو ته وسپارل شو.

★★★

په تلویزون کې خبر و" په قطر کې د طالبانو د سیاسي دفتر ویاند سهیل شاهین وایي، له امریکا سره مذاکراتو کې موافقې ته نژدې شوي دي".

خو ایمان په سوچونو کې ډوب تللی ناست و میوند د چوپتیا ماتولو په موخه دهغه په اوږه لاس ورکېښود او ورته یې وویل "خه کیسه ده چې داسې له ځان سره لگیا یې او خبرې کوي؟"

د وطن زگېروي اورم، په وجود کې یې څرېکې احساسوم، هرڅه شېبه په شېبه بدلېدونکي دي، هیڅوک د کیسې په مفهوم نه پوهېږي، یوه وحشي وېره خاموشه چينغې وهي.

ژوند خفه دی، وطن خفه دی لنډه دا چې هرڅه خفه دي.

ایمان له یو سخت حالت سره مخ و، هغه "مثلث" چې د همت تر مړینې وروسته د مريم په راتلو سره تکمیل ښکارېده یوځل بیا نیمگړی شوی و.

میوند ته یې مخ وړ واړوه او ورته یې وویل:

. زما گرانه هیڅوک د خپلې پلرنۍ هدیرې مستحق نه دی او هیڅکله باید دا تمه موجوده نه وي چې څلور اندامه بدن یې خوشبویه او په پاکه ټوټه کې ونغښتل شي.

زه د خپلې ذاتي کینې له امله نشم کولای اکتسابي کړنې د فطرت برخه وگرځوم، زه د انسان په توگه بهتریم مگر زما حرکات د حقارت وړ دي.

یو ناولی صورت څرنګه خدای پخپله مقدسه خاوره کې داسې په

اسانی سره ځایولی شي، چې نوموړی د بې حده عذاب مستحق وي. هو! پخپل ځان فخر پکار دی، باید وویاړو چې ظاهراً تر باطن ډېر نښکلي یوو او ټول هغه څه چې په واقعي توګه زموږ د بدرنگۍ سبب ګرځي تر جامو لاندې پټ ساتلی سو.

زموږ روح هیڅکله له اسلافو سره د ملاقات وړ نه ده، ښه ده چې بې وطنه، هم بې کفنه دارواله شرمندګۍ وژغورل شو.

بیا یې میوند ته د کور کلیانې ونيوې، دا واخله ددې کور کلیانې ...، زه غواړم د یوڅه وخت لپاره چیرته لاړ شم او هو هیڅکله زما په اړه پوښتنه مه کوه، که چیرته اړتیا دې نه وه، ته کولای شي دا کور خپل مالک ته وسپاري او پرته له دې چې نور څه ووايي خپلې جامې یې ورټولې کړې او د نامعلوم سفر په لور یې له میوند څخه رخصت واخیست.

پای